

ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

ΤΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ

ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΣΤ. ΒΟΥΤΥΡΑ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ ΤΕΥΧΟΣ

ΑΝΑΓΡΑΦΟΝ ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗΝ

ΕΘΝ. ΒΙΒΛ. ΜΟΥΣΕΙΟΝ
ΝΑΥΠΛΙΟΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1922

ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

ΤΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ

ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΣΤ. ΒΟΥΤΥΡΑ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ ΤΕΥΧΟΣ

ΑΝΑΓΡΑΦΟΝ ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

—
1922

ΣΗΜ. — Το τεύχος τούτου προηγήθη έτερον έκδοσιν
— έκδοσιν ΔΕΥΤΕΡΑ.

 SISMANOGLIO
MICROFILM

5394.

ΣΤΑΥΡΟΣ Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ

© SISMANOGLIO

Η ΠΡΟΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΙΝ
ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ψ' Ο Άρμακίας Γερμανός, πρόεδρος, †' Ο Αίνου
Ίωακείμ, Εύθυλίζ Άδάμ, 'Οδ. Άνδρεάδης, γραμ-
ματεὺς, Γ. Άποστολίδης, Μ. Αύθαιτόπουλος, 'Ι.
Βαλκβάνης, Δ. Βαρσάμης, Κ. Γαλάνης, Κ. Γε-
ρόνδος, Χρ. Δελής, Στ. Θωμάκης, Θ. Καβαλ-
λιέρος, Μαρκουίζος, 'Α. Καλωταίος, Μ. Καρ-
βακούρας, Η. Κερίσογλου, 'Ιω. Κεχαγιόγλου, 'Ιω.
Κωνσταντινίδης, Κ. Μακρίδης, Ν. Μακρίδης, Ν.
Μαργαρίτης, Ν. Πανταζόπουλος, Τ. Σγουρδᾶσιος,
Κ. Σπυριδᾶσιος, 'Ιω. Χρυσκιδᾶσιος.

ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

ΤΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ

ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΣΤ. ΒΟΥΤΥΡΑ

A

Υπό την φιλόξενον στέγην του Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, τοῦ ἀπὸ τοσοῦτων δεκαετιῶν στεγάζοντος πᾶν ὅ,τι ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Ἑλληνικὴ ἐπιστημονικὴ ἐργασία τῆς Βασιλίδος τῶν Πόλεων, ὑπὸ τοὺς θόλους ἐκείνους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἐδοξάσθησαν κορυφαί τοῦ Γένους, ἀλλὰ καὶ διεπαιδαγωγήθησαν γενεαὶ τρεῖς περίπου διὰ τῶν σοφῶν διαλέξεων καὶ τῶν πολυτίμων τῆς βιβλιοθήκης του Θησαυρῶν, ἐκεῖ ὑπὸ τὴν εἰκόνα τῆς ἀποθεώσεως τοῦ Ὀμήρου, τὴν 31 Ἰανουαρίου 1921 διεξήγετο μία ἀπὸ τὰς σπανίας, ἀπὸ τὰς ὑπερόχους τῶν γραμμάτων τελετὰς, ἐφορτάζετο ἡ πεντηκονταετηρίς τοῦ πρώτου τῶν Ἑλλήνων δημοσιογράφων, τοῦ διαπλεύσαντος τὸν πολυκύμαντον

της δημοσιογραφίας ὠκεανόν, μὲ τὸ θάρρος καὶ τὴν δεξιότητα πλουάρχου ἀτρομήτου καὶ οἰακοστρόφου δεινοῦ, καὶ καταπλεύσαντος εἰς τὸν λιμένα τῆς ἀφθίτου δόξης. Ἐωρτάζετο τὸ ἰωβηλαῖον τοῦ γεραροῦ πρᾶβύτου κ. Σταύρου Βουτυρά, τοῦ μεγάλου διδασκάλου, ἐκ τῆς τιμίας τοῦ ὁποίου σχολῆς προῆλθον οἱ πλείστοι τῶν διαπρεφάντων κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας Ἑλλήνων δημοσιογράφων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἡ εἰκὼν τῆς Ἀποθεώσεως τοῦ Ὀμήρου, ἡ κοσμοῦσα τὴν μεγάλην τοῦ Ἑλλήν. Φιλολογ. Συλλόγου αἰθουσαν, ἡ εἰκὼν, ἐν ἧ ὁ μέγας τῆς ἀρχαιότητος τυφλὸς ποιητὴς στεφανοῦται μὲ τὸν στέφανον τῆς ὑπεροχῆς καὶ τῆς νίκης, παρηκολούθει ἐξελισσομένην ὑφ' ἑαυτὴν τὴν ὠραιότεραν ἀναπαράστασιν τῆς κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους.

Ὁ νέος Ὀμηρος τῆς Ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας, ὁ κατ' ἐξοχὴν πολεμιστὴς, ἀπὸ τὸν νευρώδη τοῦ ὁποίου κάλαμον εἶχον προέλθη ἑκατοντάδες τόμων νεωτέρων ἐπῶν, τῶν ἐπῶν τοῦ μεγάλου Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος τοῦ 19ου καὶ τοῦ 20ου αἰῶνος, ὁ πρῦτανος τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ πνεύματος, ὁ ποτισθεὶς διὰ τῆς πικρίας τῆς βίας καὶ τῶν πιέσεων, ἀλλ' ἀπολαύσας καὶ τοὺς καρπούς τῆς πεντηκονταετοῦς σταυροφο-

ρίας του, ὁ πολὺς Σταύρος Βουτυρᾶς, ἐνδοξος ἀνάτηρος τοῦ ἀγῶνος, ἀπολέσας ἐν αὐτῷ τὴν ὄρασιν, ἀλλὰ διατηρῶν τὴν διαύγειαν τοῦ πνεύματος ἀπαράμιλλον, ἐστεφανοῦτο διὰ τοῦ ἀθλοῦ στεφάνου τῆς κοινῆς ἐκτιμήσεως, τοῦ πανελληνίου σεβασμοῦ καὶ τῶν ἐπισήμων ἐπιβραβεύσεων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ ἰλαρὰ αὐτοῦ μορφή, ἡ παρὰ τὸν φόρτον τῶν ἐτῶν διατηρήσασα τὴν λάμπην τῆς νεαζούσης ψυχῆς καὶ τοῦ ἐν ἀεννάῳ ἐγρηγόρει πνεύματος, ἐξέπεμπε διὰ τῶν ἐσβεσμένων μὲν φυσικῶς, ἀκτινοβολούντων ὅμως πάντοτε ὀφθαλμῶν του, τὰς ἀκτῖνας ἐκείνας τῆς ἱκανοποιήσεως, ἦν τῷ παρείχεν ἡ πανηγυρικὴ αὐτῆ ἐπιβράβευσις τῆς πολυγόχθου καὶ πολυμεροῦς καὶ ἰθνοφελοῦς ἐν ταύτῳ ἐργασίας του. Ὁ βαθύφρων Ὑπομηματογράφος τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ὁ τολμηρὸς συγγραφεὺς τοῦ μοναδικοῦ Ἱστορικοῦ καὶ Γεωγραφικοῦ Λεξικοῦ, ὁ δόκιμος ἐρμηνευτὴς τῶν κλασσικῶν ποιητῶν τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος καὶ τῆς Γαλλικῆς Ἀναγεννήσεως, ὁ μελετηρὸς ἱστορικὸς τοῦ Τσιμισκῆ καὶ Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου, καὶ τόσων ἄλλων ἐνδόξων τῆς Βυζαντινῆς ἱστορίας σελίδων, ἀλλ' ὑπὲρ πάντα ταῦτα, ὁ ἀκατάβλητος ἰδρυτὴς καὶ Διευθυντὴς τοῦ «Νεολόγου»,

ὁ ἐπὶ πέντε ὀλοκλήρους δεκαετίας εὐ-
ρεθεὶς πάντοτε ἐπὶ τῶν πρώτων ἐπάλ-
ξεων τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀγῶνος, εἰς τὰς
δυσμὰς τοῦ βίου του, ἀλλ' ἐν στιγμαῖς
τῆς πλησιφαοῦς πλέον ἀνατολῆς τῶν
χρυσῶν ὄνειρων, τὰ ὅποια οὐ μόνον
αὐτὸς ὄνειρεύθη, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ δύο
ὀλοκλήρους γενεὰς διεθέρμανεν εἰς τὰς
καρδίας τῶν συγχρόνων του Ἑλλήνων
τῆς Ἀλυτρώτου Ἑλλάδος, ἤκουε τὸ
ὑπέροχον :

*« Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγῶνισαι, τὸν
δρόμον τετέλεκας, τὴν πίστιν τετήρηκας,
ἀπόκειται σοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέ-
φανος ».*

Ὁ χώρος τῆς αἰθούσης τῶν τελετῶν
τοῦ Συλλόγου ἦτο πολὺ στενὸς διὰ νὰ
περιλάβῃ πάντας ὅσοι ἠθέλον νὰ παρα-
στῶσι κατὰ τὴν σεμνὴν ταύτην τελε-
τήν, ἦτοι ὀλόκληρον τὴν Κωνσταντινούπο-
λιν. Διότι ὀλόκληρος ἡ Ἑλληνικὴ Κων-
σταντινούπολις ἀπὸ πολλῶν ἡδὴ ἡμε-
ρῶν διεπνέετο ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ παρα-
στῆ εἰς αὐτήν. Ἡ ἐπιτροπή, ἡ ἀναλα-
βοῦσα τὴν ὅλην ὀργάνωσιν τῆς τελετῆς,
ἠναγκάσθη νὰ ἀντιστρέψῃ τὸ Εὐαγγε-
λικὸν καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ κατ' ἀδήριτον
ἀνάγκην τὸ « Πολλοὶ μὲν ἐκλεκτοί, ὀλί-
γοι δὲ κλητοί ». Καὶ προσεκάλεσεν ἕλα-
χίστους, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ὅλον, ἀρ-
κετοὺς ὁμῶς διὰ νὰ πληρώσωσι μέχρι

συνωστισμοῦ τὴν αἶθουσαν, καὶ νὰ ἀ-
ποτελέσωσιν ἐπάξιον διὰ τὴν ἑορτὴν
πλαῖσιον.

Ἡ ἑναρξίς τῆς τελετῆς εἶχεν ὀρισθῆ
διὰ τὴν 3 μ. μ., ἀλλ' οἱ κεκλημένοι πολὺ
ἐνωρίτερον ἤρχισαν κατακλύζοντες
τὴν αἶθουσαν.

Ἐπὶ τῆς ἐξέδρας τὰ μέλη τῆς ὀργα-
νωτικῆς ἐπιτροπῆς εἶχον ἐν τῷ μέσῳ
αὐτῶν τὸν πολὺν γέροντα συγκεκινη-
μένον βαθύτατα διὰ τὰς ἐκδηλώσεις
ταύτας τῆς ὁμογενοῦς κοινωνίας. Οἱ
ἐσβεσμένοι ὀφθαλμοὶ του προσεπά-
θουν διὰ μέσου τῆς σκοτεινῆς ὁμίχλης,
ἥτις τὰς περιέβαλλε, νὰ ἀναπαραστή-
σωσι νοερῶς τὸ ἐξωτερικὸν ἐκεῖνο θέα-
μα κόσμου, ἐκπροσωποῦντος τὰ ἀνώ-
τατα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἑλληνι-
κοῦ στρατοῦ ἀξιώματα, κόσμου ἀποτε-
λουμένου ἀπὸ τὸ ἄνθος τῆς ἀριστοκρα-
τίας τοῦ πλούτου καὶ τοῦ πνεύματος,
συνελθόντος δ' ἐκεῖ ὡς εἰς ἱερὰν μυστα-
γωγίαν, καθ' ἣν θὰ ἐτελετουργεῖτο ἡ
ἐκδήλωσις τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης
πρὸς τὸν καλλίνικον ἀθλητὴν, πρὸς τὸν
λευκὸν καὶ ἄσπιλον τοῦ καλάρμου ἐρ-
γάτην.

Καὶ τὴν ἑναρξίν τῆς Ἑλληνικῆς ἑορ-
τῆς σημειοῖ τὸ ἐθνικὸν ἐμβατήριον,
ἀνακρουόμενον ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας.
Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, οἱ ἐν εὐλαβεί σι-
γῇ ἀκροώμενοι τὸν παιᾶνα τῆς ἐλευ-
θερίας ἀνεπὸλον ὀλόκληρον τὸν ἀγῶ-

να, ὃν κατέβαλεν ὁ γηραιὸς πρύτανις τῆς Ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας πρὶν ἢ ἐπιστῆ ἢ ἐλοχῆ, καθ' ἣν θὰ ἠδύνατο ὁ παιὰν τοῦ Σολωμοῦ νὰ ἀνακρούηται ἀφόβως ἐν τῇ μεγάλῃ πρωτευούσῃ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅπως ἀφόβως ἀνακρούεται ὑπὸ τὰς πόλας αὐτῆς, ἐκεῖ ὅπου ἔστησαν τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν ὁ ἠρωϊσμός τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ ὑπερόχου τῆς Κρήτης τέκνου.

Ὁ πρόεδρος τῆς ὀργανωτικῆς ἐπιτροπῆς Σεβ. ἁγίος Ἀμασείας κ. Γερμανὸς κηρύσσει εἰτα τὴν ἔναρξιν τῆς τελετῆς διὰ γλαφυρᾶς προσφωνήσεως. Τὴν κατακλείδα δὲ τῆς προσφωνήσεως τοῦ Σεβ. ἁγίου Ἀμασείας ὑποδέχεται ἡ αἴθουσα μὲ παρατεταμένα χειροκροτήματα, τὰ ὅποια καταπαύουν μόνον ὅταν ὁ δαφνοστεφῆς Ἑλλήν ἀντιστρατήγος κ. Δημ. Ἰωάννου ἀνέρχεται τὰς κλίμακας τῆς ἐξέδρας διὰ νὰ ἀναρτήσῃ εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ κ. Στ. Βουτυρᾶ τὸν πολεμικὸν σταυρὸν τὸν ἀπονεμηθέντα αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἀρχιστρατήγου κ. Λεων. Παρασκευοπούλου.

Ἡ στιγμή αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ μᾶλλον συγκινητικὴ τῆς ὅλης ἐορτῆς. Ὁ ἔνδοξος στρατηλάτης θλίβων τὴν χεῖρα τοῦ πρυτάνεως τῆς δημοσιογραφίας ἐκ μέρους τῶν λοιπῶν ὁμοϊδεατῶν του, ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος, τῷ ἀπευθύνει φράσεις, σπορλιζούσας

ρίγη συγκινήσεως. Ὑπομιμνήσκει ὅτι αὐτὸς διὰ τοῦ καλάμου του προελαίανε τὴν ὁδόν, ἣν διήνυσεν ὁ γενναῖος τῆς Ἑλλάδος στρατὸς, βαδίζων ἀκάθεκτος πρὸς τὴν ἀνασύστασιν τῆς Μεγάλης Ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας, πρὸς τὴν ἀναζάραξιν τῶν ἱστορικῶν συνόρων τοῦ ἐνιαίου Ἑλληνισμοῦ.

Ὁ Ἑλλήν στρατηγὸς ἐξαίρων τὴν σημασίαν, ἣν ἐνεῖχεν ἡ ἀπονομὴ πολεμικοῦ σταυροῦ εἰς πολίτην μὴ στρατευθέντα, συγγαίρει τὸν κ. Βουτυρᾶν, ἐπισφραγίζει δὲ τὴν λίαν σημαντικὴν προσφώνησίν του ἀσπάζόμενος τὴν χεῖρα τοῦ σεβασμίου γέροντος ὑπὸ τὰς ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίας τῶν παρισταμένων.

Ὁ προεδρεύων τῆς τελετῆς δίδει τὸν λόγον τότε εἰς τὸν ρήτορα τῆς ἡμέρας κ. Ν. Γ. Μακρίδην, ἱατρόν, διὰ νὰ ἀπαγγεῖλῃ τὸν πανηγυρικόν.

Σπανίως ρήτωρ ὑπῆρξε τόσον ἀρμόδιος διὰ νὰ διεξέλθῃ τὸ θέμα του μὲ τόσην γλαφυρότητα καὶ στωμυλίαν. Προελθὼν καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν σχολὴν τῆς δημοσιογραφίας τοῦ *Νεολόγου*, γνωρίσας ὅσον οὐδεὶς τὸ ἔργον τοῦ κ. Στ. Βουτυρᾶ καὶ παρακολουθήσας αὐτὸ καὶ μετὰ τὴν ἐκ τῆς δημοσιογραφίας ἀποχώρησίν του, κατεκήλησε τοὺς ἀκροατὰς του, οἵτινες δὲν ἐφείσθησαν χειροκροτημάτων, μὲ τὰ ὅποια διέκοπτον εἰς πλείιστα μέρη τὸν ἀριστοτεχνικὸν του λόγον.

Τὸν πανηγυρικὸν ἐπακολουθεῖ ἡ ἐπίστανσι τοῦ ἔργου τοῦ κ. Βουτυρᾶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Πανοσ. ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου κ. Διονύσιος ἀναγινώσκει τὸ κατωτέρω πατριαρχικὸν πιττάκιον.

Εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ πιττακίου ἡ Α. Σ. ὁ Τοποτηρητῆς τοῦ Οἴκ. Θρόνου Μητροπολίτης Προύσης κ. Δωρόθεος ἀνέρχεται τὰς βαθμίδας τῆς ἐξέδρας, πλησιάζων δὲ τὸν κ. Στ. Βουτυρᾶν ἀναρτᾷ εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ τὸν πολύτιμον Χρυσοῦν Σταυρὸν τῆς Ἱεραρχίας προσφωνῶν αὐτὸν διὰ λελαξευμένων φράσεων.

Μετὰ ταῦτα ἀρχίζει ἡ σειρά τῶν ἄλλων προσφωνήσεων.

Ὁ διαπρεπὴς πρόεδρος τοῦ Ἑλλην. Φιλολογικοῦ Συλλόγου κ. Μηνᾶς Αὐθεντόπουλος, καθηγητῆς, ἀνακοινοῖ ἐπισημῶς καὶ αἰτιολογεῖ ἐπικαίρως τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ κ. Βουτυρᾶ ὡς ἐπιτίμου μέλους τοῦ γεραροῦ σωματείου, ἐπιδίδων αὐτῷ καὶ τὸ σχετικὸν δίπλωμα.

Μετὰ τὸν κ. Αὐθεντόπουλον, ὁ αἰδεσιμολογ. Πατήρ κ. Ἄλ. Ζῶτος, σχολάρχης τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, ἀνακοινοῖ τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ κ. Βουτυρᾶ ὡς ἐπιτίμου καθηγητοῦ τῆς Μεγάλῃς τοῦ Γένους Σχολῆς, ἐπιδίδων δὲ τὸ σχετικὸν Πιττάκιον προσφωνεῖ αὐτόν.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κυζίκου κ. Κωνσταντῖνος, πρόεδρος τοῦ Δ. Συμ-

βουλίου τοῦ Ἔθν. Ζαπτείου παρθεναγωγείου, ἀνέρχεται μετὰ ταῦτα τὸ βῆμα καὶ προσφωνεῖ τὸν ἐορτάζοντα ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀνωτάτου τούτου φυτωρίου τῆς θηλείας νεότητος.

Ἀκολούθως ἔρχεται ἡ σειρά τῶν ἰδιαιτέρων συμπατριωτῶν τοῦ κ. Στ. Βουτυρᾶ, τῶν Εὐρυτάνων, ἐξ ὀνόματος τῶν ὁποίων ἀπαγγέλλει ὠραίαν προσφώνησιν ὁ πρόεδρος τοῦ ἐν Κων/πόλει Συνδέσμου τῶν Εὐρυτάνων κ. Δημ. Βαρσάμης, ἰατρός.

Ὁραία ἐν τῇ ἐκφραστικότητι τῆς ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ θαυμασίᾳ ἀπαγγελίᾳ τῆς ὑπῆρξεν ἡ ἐξ ὀνόματος τῆς Κοινότητος τοῦ Πέραν προσφώνησις τοῦ προέδρου τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας κ. Σόλ. Καζανόβα, σκορπίσαντος τὸν ἐνθουσιασμὸν εἰς τὸ ἀκροατήριον διὰ τῆς λακωνικῆς ὅσον καὶ καλλιπεῦς προσλαλιᾶς του.

Τὴν ἑλληνικότητα τῆς ἐορτῆς ἐποίκιλε διὰ τῆς γλαφυρᾶς γαλλιστί προσφωνήσεως, ἧς μετάφρασιν παραθέτομεν κατωτέρω, ὁ διευθυντῆς τῆς γαλλικῆς ἐφημερίδος Stamboul κ. P. Legoff, πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως τῶν Διευθυντῶν τῶν Ἐφημερίδων Κωνσταντινουπόλεως, ὁμιλήσας ἐκ μέρους ὀλοκλήρου τοῦ τύπου τῆς πρωτευούσης.

Τὴν σειράν τῶν προσφωνήσεων ἐκλείσεν ὁ πρεσβύτερος τῶν διευθυντῶν τῶν Ἑλληνικῶν ἐφημερίδων Κων/πό-

λεως κ. Νικ. Η. Μαργαρίτης, διευθυν-
της τοῦ «Χρόνου».

*
*
*

Ἡ ἐορτὴ ἔφθανε πλέον πρὸς τὸ τέρ-
μα της. Δὲν ἔμενε πλέον ἢ νὰ ἀπαντή-
σῃ ὁ ἐορτάζων κ. Σταῦρος Βουτυράς.
Ὅταν ἤνοιξε τὸ στόμα διὰ νὰ ἀπευ-
θυνθῇ εἰς τὸ ἐκλεκτὸν ἐκεῖνο ἀκροατή-
ριον, ὅλοι ἐνέτεινον τὴν προσοχὴν διὰ
νὰ ἀκούσωσι τὸ «κύκνειον ᾄσμα» τοῦ
μεγάλου διδασκάλου, ὅστις ἐπὶ 50 καὶ
πλέον ἔτη ἐγαλούχησε δύο γενεάς μὲ
τὰ νάματα τῆς ἀνεξαντλήτου σοφίας
του, ἐθέριε τὰς καρδίας μὲ τὰ ἄρθρα
του, ὑπεξέκαυσε τὸν πατριωτικὸν ἐνθου-
σιασμὸν διὰ τῶν παραινέσεών του,
ἐνεθάρρυνε καὶ ἐκράτυνε τὴν πίστιν
ἐπὶ τὸν τέλειον θρίαμβον διὰ τῶν παρα-
κελεύσεών του καὶ καθωδήγησε διὰ τῶν
σοφῶν του συμβουλῶν ἐπὶ τὰ δέοντα
γενέσθαι τοὺς τε ἄρχοντας καὶ τοὺς
ἀρχομένους τοῦ Πανελληνίου. Μὲ θρη-
σκευτικὴν εὐλάβειαν καὶ κατάνυξιν
ἐνωτίζοντο πάντες τῶν σοφῶν φθεγμά-
των τοῦ πολιοῦ γέροντος, συνεκράτουν
τὰς παραινέσεις τοῦ μεγάλου διδασκά-
λου καὶ ἠκροῶντο τῶν προφητειῶν
τοῦ νέου Τειρεσίου.

* Ὁ ἀόμματος πρεσβύτης κατώρθου
νὰ προσδίδῃ εἰς τὴν ἰλαρὰν του μορ-
φήν, τὴν ὁποίαν οἱ ἐσβεσμένοι ὀφθαλ-
μοὶ ἐξωμοίουν ἔτι μᾶλλον πρὸς τὰς

κλασικὰς τῶν μεγάλων μας προγό-
νων προτομάς, ὅλον τὸ σφρίγος τοῦ
πνεύματος, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε τὸν ἀ-
πέλιπε, ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς,
ἣτις εἶχεν ἀναπληρώσει τὴν ρώμην τοῦ
σώματος. Καὶ χωρὶς νὰ διακόψῃ τὴν
ρώμην τοῦ λόγου, χωρὶς νὰ ἐπιζητήσῃ
βοήθειαν ἀπὸ χειρογράφου, τὸ ὁποῖον
φεῦ! θὰ τῷ ἦτο καὶ ἀχρηστον, ἀπήγγει-
λε τὴν «διαθήκην» του, ταμεῖον σο-
φῶν πρὸς τοὺς ἐπιγόνους συμβουλῶν,
ἀνεκτιμήτων πρὸς τὴν χορείαν τῶν
μαθητῶν του ὑποθηκῶν, εὐαγγέλιον
ἐλπίδων καὶ ἰδανικῶν, ἐπιστέγασμα
καὶ ἐπιχορωνίδα εἰς τὸ ἀριστουργημα-
τικὸν οἰκοδόμημα, τοῦ ὁποῖου τοὺς λί-
θους, ἕνα πρὸς ἕνα, ἔθεσε κατὰ τὸν ἡμι-
συν αἰῶνα τῆς ἀκαμάτου δημοσιογρα-
φικῆς του δημιουργίας.

Ὁ σιλωστιζόμενος ἐν τῇ αἰθούσῃ
τοῦ Συλλόγου ἐπὶ 2 1/2 ἡδὴ ὥρας
κόσμος ἐξέσπασεν εἰς ἀτελευτήτους ζη-
τωκραυγὰς καὶ ἐπευφημίας κατὰ τὸ τέλος
τοῦ λόγου τοῦ σεβαστοῦ γέροντος καὶ
ὑπὸ τοὺς ἤχους τοῦ θουρίου τοῦ Βε-
νιζέλου ἔσπευδε πρὸς τὴν ἐξέδραν διὰ
νὰ παρελάσῃ πρὸ τοῦ ἐορτάζοντος καὶ
ἀσπασθῇ τὴν γερασὴν αὐτοῦ δεξιάν. Ὁ
κ. Στ. Βουτυράς, ἐνδακρυσ καὶ συγκε-
κνημένος, ἠσθάνετο βαθέως ὅλην ἐκεί-
νην τὴν ἀβίαστον καὶ αὐθόρμητον ἐκδή-
λωσιν σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης, τὸν φόρον
τῆς αἰδίου εὐγνωμοσύνης τῶν εὐ-

εργετηθέντων πρὸς τὸν εὐεργέτην.

Ὅταν τὴν ἐπαύριον τῆς ἑορτῆς οἱ προσκείμενοι τῷ σεβαστῷ πρεσβύτῃ τὸν συνήντησαν, ἀντελήφθησαν ὅποιαν ἐπίρρωσιν σωματικὴν τῷ εἶχε προσδώσει ἢ ψυχικὴ ἔξαρσις ἦτοι ἢ ἠθικὴ τῆς προτεραιᾶς ἐπιβράβευσις τῶν πεντηκονταετῶν αὐτοῦ ἀγῶνων.

Ὁ κ. Σταῦρος Βουτυρᾶς, νεώτερος πλέον κατὰ πολλὰ ἔτη, ἦτο καὶ πάλιν ἔτοιμος νὰ ἐπαναλάβῃ ἐξ ἀρχῆς τὸν ἀγῶνα, πάντοτε ἐν τῇ πρωιοπορείᾳ πάντοτε ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων.

ΑΡ. ΑΙΓΙΑΝΣ

Β'

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ

Τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ἀρσαρίας
κ. Γερμανοῦ, Προέδρου τῆς Διοργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Σεβασμιώτατοι,

Ἐξοχώτατοι Στρατηγοί,

Κυρίαὶ καὶ Κύριοι,

Ὁμιλος ἐκ τῶν θαυμασιῶν τοῦ δημοσιογραφικοῦ σταδίου τοῦ πρυτάνεως τῆς Ἑλληνικῆς Δημοσιογραφίας καὶ ἰδρυτοῦ τοῦ «Νεολόγου» κ. Σταύρου Βουτυρᾶ, ἀποτελούμενος ἐξ Ἀρχιερέων, τῶν Διευθυντῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου καὶ ὁπαδῶν τοῦ λογίου καὶ κερδίου Ἐρμού, ἀνταποκρινόμενος εἰς ἀπαίτησιν ἰθνηκὴν, ὑπαγορευθεῖσαν ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης καὶ ὑπὸ τῆς ἠθικῆς ἀρχῆς τοῦ ἐπιβραβεύειν τὴν ἀρετὴν καὶ τοὺς πρὸς τὴν πατρίδα ἀγῶνας, ἀπεφάσισεν ὅπως διοργανώσῃ τὴν σημερινὴν ἑορτὴν τῆς δημοσιογραφικῆς 50ετηρίδος τοῦ κ. Στ. Βουτυρᾶ, ἥρωος καὶ πρωταθλητοῦ τῆς Μεγάλης Ἰδέας, ἐφ' ἧς ἱστῆ ἀκλόνητος ἐπὶ πέντε καὶ πενήκοντα ἔτη, ἀγωνιστὴς ἀτρωτός καὶ ἀλόνητος πολεμιστὴς, φέρον εἰς χεῖρας τιμημένον πάντοτε καὶ δέξον τὸν κάλαμον, ἀξύτερον τῆς αἰχμῆς τῆς σπάθης ἑνὸς ἥρωος στρατηγοῦ.

Τῆς οργανωτικῆς ταύτης ἐπιτροπῆς τὴν προεδρίαν ἐπεχειρώθη νὰ ἀναλάβω ἐγὼ, ὡς συνεργάτης τοῦ σεπτοῦ γέροντος, δημοσιογραφῆσας ἀνωδύμως πολλάκις ἐν τῷ «Νεολόγῳ» ἐπὶ ἔθνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ζητημάτων. Ἡ ἐπιτροπὴ μας εἰς ἐπανειλημμένας συνεδριάσεις εἰργάσθη μετὰ πολλοῦ ζήλου, αἱ δὲ ἐκκλήσεις αὐτῆς εὖρον ἡχὼν πρόθυμον εἰς τὴν ψυχὴν τῆς δημογετείας, ἀποδειξάσης ἔργῳ καὶ λόγῳ, ὅτι οἶδε τιμᾶν ἀνδρὸς ἀρετῆν.

Καὶ ἡ μὲν Α. Σ. ὁ Τοποτηρητῆς τοῦ Πατρι-
αρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ οἱ Πρόεδροι
Ἐφορευτῶν, Συλλόγων καὶ Σωματείων θὰ ἀπο-
νεύμωσι σήμερον αὐτοπροσώπως τὰς ἀρμοδίως
ἐπισημιοθείας τιμὰς Ἐκκλησίας καὶ Γένους.

Ἡ Α. Μ. ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἀπέ-
νευμεν αὐτῷ τὸν χρυσοῦν σταυρὸν τῶν ἱπο-
τῶν τοῦ Ἁγίου Τάφου.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προήγαγεν αὐτὸν
ἀπὸ τοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτήρος εἰς
Ταξιάρχην τοῦ τάγματος Γεωργίου τοῦ Α'.

Ὁ ἀρχιστρατήγος μας κ. Παρασκευόπουλος
ἀπένευμεν αὐτῷ τὸν Πολεμικὸν Σταυρὸν εἰς
συμβολικὴν παράστασιν τῶν πολέμων, οὓς
διεξήγαγεν ἡρωϊκῶς ὁ στρατηγὸς τῆς Ἑλλη-
νικῆς δημοσιογραφίας. Καὶ ἐπειδὴ φρονῶ ὅτι
ἀξίζει νὰ δημοσιευθῇ ἡ σχετικὴ ἡμερησία δια-
ταγῆ τοῦ Ἀρχιστρατήγου, ἐπιτρέφατέ μοι νὰ
ἀναγνώσω αὐτήν. (*)

Οἱ λόγοί μου λογογράφοι, πεζογράφοι καὶ
ποιηταὶ ἀπέστειλαν ὠραίας καὶ ἐθουσιώδεις

(*) Ἴδε κατωτέρω.

κρίσεις ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ κ. Βουτυρᾶ, τὰς ὁ-
ποίας ἡ Ἐπιτροπὴ φιλοκάλως ἐξετύπωσεν εἰς
τὸ ὠραῖον Λεύκωμα τῆς σημερινῆς ἑορτῆς.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν ἀποσταλέντων δώρων
τοῦ Ἑλληνικοῦ δημοσίου μετὰ συνεννόησιν αὐ-
τῆς καὶ τοῦ κ. Βουτυρᾶ κατέθεσεν ἀναπαλλο-
τριώτως 1000 λίρας εἰς τὴν Τράπεζαν Ἀθη-
νῶν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἑλλ. Φιλ. Συλλόγου ἐπὶ
τῷ τέλει ἵνα οὗτος ἐκ τῶν τόκων αὐτοῦ ἐτη-
σίως ἢ κατὰ πάσαν διετίαν προκηρύσσει δια-
γώνισμα εἰς μνημόνεον αἰώνιον τοῦ ἱδρυτοῦ
τοῦ διαγωνίσματος κ. Στ. Βουτυρᾶ, καὶ βραβεύῃ
ἱστορικὰ ἔργα ἀναγερόμενα εἰς τὴν Βυζαντινὴν
ἢ τὴν μετὰ τὴν ἄλωσιν ἔθνικὴν ἡμῶν ἱστορίαν.

Τελευταῖον ἡ ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισε νὰ τυ-
πώσῃ πρὸς τιμὴν τοῦ ἀνδρὸς ἰδιαιτερον πανη-
γυρικὸν τεῦχος ἐξιστοροῦν τὴν σημερινὴν ἑορ-
τὴν καὶ περιλαμβάνον τὸν πανηγυρικὸν τῆς
ἡμέρας καὶ τὰς λοιπὰς προσφωνήσεις.

Ταῦτα τὰ ὀλίγα ἔπραξεν ἡ ἐπιτροπὴ, ὀλίγα
ἀπέναντι τῶν πολλῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων,
οὓς καρτερικῶς διεξήγαγεν εἰς μαύρας καὶ
χαλεπὰς ἡμέρας ὁ ἔνδοξος καὶ ἡρωϊκὸς τοῦ
καλάμου χειριστῆς καὶ ἀκαταγώνιστος τῶν
δικαίων τοῦ ἔθνους ἱεραπόστολος.

Ναί, σθεασιμώτατε Γέρον, πάντα ταῦτα εἶνε
μικρά, εἶνε ἑλάχιστα, εἶνε μία βραχνὴ ἐκδήλω-
σις τῶν ζωηρῶν συναισθημάτων ἐθνωμοσύ-
νης δύο γενιῶν ὀλοκλήρων, τὰς ὁποίας ἀγρύ-
πτως καὶ ἀνυσιάκτως διηπαιδαγώγησις μέσα
εἰς τὸ βαθὺ σκότος τῆς μαύρης σκλαβιάς με-
τὰ τὴν σιτητορίαν φωνὴν τοῦ περιῖτου καλάμου
Σου. Σὺ ἀνεδιέχθης τοὺς τελευταίους χρόνους
ὁ Ἱερεμίας τοῦ σκλαβωμένου ἔθνους, ποῦ

μέσα ἀπὸ τὴν Βαβυλώνειον ἐκείνην αἰχμαλω-
σίαν ὠνειροπόλοι τὰς ἀρχαίας τοῦ ἔθνους ἡ-
μέρας, ἡμέρας δόξης καὶ κλέους καὶ νοσταλ-
γίας, ὡς ἄλλος Ἱερειμίας συνέκλαιε καὶ συναι-
θρήνει μετὰ τοῦ ἔθνους, ἐπαναλαμβάνουν
τοὺς θρήνους ἐκείνου «ἐπὶ τὸν ποταμὸν Βα-
βυλώνος, ἐπὶ ταῖς λίθαις ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐκρι-
μάσαμεν τὰ ὄργανα ἡμῶν, ἐκεῖ ἐκαθήσαμεν καὶ
ἐκλαύσαμεν ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών».

Ἄλλὰ Σὺ ὑπῆρξες καὶ ὁ προφήτης τοῦ μέλ-
λοντος, ὅπως ὁ Ἡσαίας τοῦ Ἰσραήλ, ὅστις μὲ
τὸ δαισιθητικὸν βλέμμα σου διασχίζων τὸ ἔρε-
θος τῆς τυραννίας καὶ τοῦ θανάτου διέβλεπε
μακρόθεν τὰ ἀνατέλλη ἢ χαραυγὴ νέας ζωῆς,
ἢ ροδοδάκτυλος Ἥως τῆς ἐλευθερίας, προω-
ρισμένη γὰρ διαλύσῃ τὰ σκοτεινὰ τοῦ Ἄδου δαι-
μόνια καὶ ἐξαπολύσῃ εἰς τὸν ὄριζοντα τὸν
ἄγγελον τῆς ζωῆς, τῆς χαρᾶς, τῆς ἀπολυτρώ-
σεως. Καὶ μὲ τοὺς προφητικoὺς Σου ὄραμα-
τισμοὺς ἢ ἐμπνευσμένη ψυχὴ Σου κοιτῶρθον
τὰ ἠλεκτριζῆ τὰς ψυχὰς τῶν ἀναγνωστικῶν Σου
καὶ τὴν ἐλπίδα ἐπὶ τὸ μέλλον.

Ἄλλὰ Σὺ ὑπῆρξες καὶ ὁ γενναῖος τοῦ νέου
τῆς χάριτος Ἰσραήλ καὶ ὁ ἀπιόητος στρατηλά-
της καὶ ὡς ἄλλος Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, ὡς κεραι-
νὸς κατετρόπονις τὰς φάλαγγας τῶν ἐχθρῶν
Σου, καὶ τεθωρακισμένος μὲ τὴν πανοπλίαν
φλογεροῦ πατριωτισμοῦ, γνώστης βαθὺς τῶν
προνομιῶν καὶ μελετητὴς ἀγρυπνος τῶν Βε-
ρατιῶν καὶ Φιρμανίων, τῶν Χάτι Χουμαγιῶν
καὶ τῶν Διεθτῶν Συνθηκῶν κατεκράντους μὲ
τὰ ὑπομνήματα καὶ τὰ φλογερὰ ἄρθρα Σου
τὰς ἐπιθέσεις καὶ τὰς ἐνέδρας, Βουλγάρων,
Παναγιωτιστῶν, Παλαισιτοῦρκων καὶ Νεοσιούρ-
κων καὶ διασκορπίζων εἰς τοὺς ἀνέμους τὰ

σφραγιστὰ ἐπιγράμματα τῶν ἐχθρῶν ἐξήρξισο ἐκ
τῶν ἀγώνων πάντοτε νικητὴς, κρατῶν τὸ λά-
βαρον ὑψηλὰ καὶ τετιμημένην τὴν κυανόλευκον.

Τέλος, Σὺ ὑπῆρξες ὁ γηραιὸς τοῦ περιου-
σίου λαοῦ τοῦ Θεοῦ Πατριάρχης, ὅστις ὡς
ἄλλος Μωϋσῆς μὲ τὸ θούρειον ἄσμα Σου, μὲ
τὸ ἑγερτήριο σάλπισμά Σου ἀνιζωπόρεις τὸ
ἐθνικὸν φρόνημα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξήγειρες αὐ-
τὸν ἐξ οἴκου δουλείας, ἐκ τῆς τυραννίας τοῦ
Φαραῶ, καὶ ἐποδηγίσεις διὰ μέσου γῆς ἐρή-
μου καὶ ἀβάτου καὶ ἀνέδρου πρὸς τὴν γῆν
τῆς ἐπαγγελίας, ἦν ὡμοσε Κύριος ὁ Θεὸς
τοῖς Πατράσι ἡμῶν.

Καὶ ἤδη ἀπὸ τὴν Τσιτάλιζαν καὶ Προῦσαν
χάρις εἰς τὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς
Φιλῆς καὶ τὸν ἡρωϊσμὸν τῶν θαυροστεφῶν
Στρατηγῶν καὶ Στρατιωτῶν μας, βλέπεις ὡς
ἄλλος Μωϋσῆς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, τὴν
Νέαν Ἱερουσαλήμ.

Μὴ σταματήσης ὡς ἑκεῖνος εἰς τὴν σκο-
πιὰν ταύτην, ἀλλὰ προχωρεῖ καὶ ἔντεινε καὶ
κατενοδοῦ καὶ διὰν ἐκπληρωθῶσι αἱ προ-
φητεῖαι καὶ διὰν πραγματοποιῶσιν οἱ ὄραματι-
σμοὶ Σου, καὶ πληρωθῶσι τὰ ὄνειρα, ὅσα ἐμί-
κνισαν πέτετε αἰῶνας μαύρης δουλείας, διὰν
διαπεράσῃς τὰ τύχη τῆς Νέας Ἱερουσαλήμ καὶ
εἰσέλθῃς ὑπὸ τοὺς θόλους τῆς Νέας Σιών, καὶ
χαιρετίσης τὰς ἐκεῖ πτερυγίζουσας οἰκίας Ἀν-
τοκρατόρων, Πατριαρχῶν καὶ μαρτύρων τοῦ
ἔθνους, τότε, ἀλλὰ μόνον τότε ἕως συγχωνευθῆ
μετ' αὐτῶν ἢ ψυχὴ Σου, ἀναφωνοῦσα μαζῆ
μας «Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου ἐν εἰρήνῃ
ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου».

Γ

ΠΙΤΤΑΚΙΑ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΠΙΤΤΑΚΙΟΝ

Ἄριθ. Πρωτ.
570Περὶ τιμῶν ὑπὸ τῆς
Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου
καὶ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου.

Ἐντιμολογιώτατε κύριε Σ. Ι. Βου-
τυρά, Ἀρχῶν Μέγα Ὑπομηματο-
γράφε τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης τοῦ
Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τὴν περισπούδα-
στον ἡμῖν αὐτῆς Ἐντιμολογιότητα ἐκ
ψυχῆς εὐχόμενοι εὐλογοῦμεν. Περιχα-
ρῶς ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία προάγεται
ἵνα συμμετάσχη καὶ ἐπευλογήσῃ τὴν
τιμητικὴν ἑορτὴν, ἣν οἱ τῶν ἐριπρε-
πῶν ἀγόνων τῆς περισπουδάστου αὐ-
τῆς Ἐντιμολογιότητος θαυμασταὶ καὶ
ἡ καθ' ἡμᾶς κοινωρία δικαίως καὶ ἐ-
παινετῶς ἔγνωσαν ἵνα διοργανώσω-
σιν ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ συμπληρώσει πεντη-
κονταετίας ὅλης τοῦ τετιμημένου δη-
μοσιογραφικοῦ σταδίου αὐτῆς. Αἱ με-
γάλαι καὶ ἐξέχουσαι κατὰ τὴν μακρο-
τάτην, ἐλίπονον καὶ πλήρη δυσχερειῶν

σταδιοδρομίαν ταύτην ὑπηρεσίαι ὑπὲρ
τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, αἱ
παρασχεθεῖσαι ὑπὸ τῆς Ἐντιμολογιό-
τητος αὐτῆς διὰ τοῦ ἐμβριθοῦς καλά-
μου καὶ τῆς λοιπῆς γενναίας κοινω-
νικῆς καὶ φιλολογικῆς δράσεως καὶ
ἐργασίας αὐτῆς, δικαίως τὴν κοινὴν
ἐκτίμησιν καὶ εὐγνωμοσύνην ἐπισπα-
σάμεναι, ἀνέδειξαν τὴν Ἐντιμολογιό-
τητα αὐτῆς οὐ μόνον κατὰ τὸν χρόνον,
ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐν τῷ ἔργῳ ἀρετὴν
ὄντως πρύτανιν καὶ πρωταθλητὴν τῆς
καθ' ἡμᾶς δημοσιογραφίας. Ὅθεν, ἐν
ἐκτιμήσει ἐξειδιασμένη τῶν μεγάλων καὶ
λαμπρῶν τούτων ὑπηρεσιῶν, ἄσμενοι
ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ εὐσήμῳ ἀφορμῇ προα-
γόμεθα ποιήσασθαι ἐκδηλον καὶ τὴν ἀ-
πὸ τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας πολλὴν πρὸς
αὐτὴν ἐκτίμησιν καὶ στοργὴν, ἐγκάρ-
δια, κατ' ἀπόφασιν ὁμόθυμον τῆς τε
Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ
ἐντίμου Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου, ἀπευθύ-
νοντες πρὸς αὐτὴν συγχαρητήρια καὶ
τὰς εὐχὰς καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς Ἐκ-
κλησίας ἐπιδαφιλεύοντες. Ἀγγέλλοντες
δὲ μετὰ χαρᾶς ὅτι πρὸς τιμὴν τῆς Ἐν-
τιμολογιότητος αὐτῆς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς
πεντηκονταετηρίδος αὐτῆς ἐψηφίσθη
ὑπὸ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἐκ τοῦ
Ἐθνικοῦ ταμείου τὸ ποσὸν λιγῶν δια-
κοσιῶν ὑπὲρ τῶν ἐπ' αἰσίσις συστασῶν
καὶ παρ' ἡμῖν ἐξοχικῶν μαθητικῶν ἀ-
ποικιῶν, τὰ μάλιστα δικαίως καὶ ἐπα-

ξίως τῆς προσφορᾶς ταύτης τοῦ Ἐθνικοῦ ταμείου ὑπὲρ ἔργου ἐξόχως φιλανθρώπου καὶ Ἐθνικοῦ καὶ τῆ φιλομούσῳ δὲ καὶ φιλαγάθῳ καρδία τῆς Ἐντιμολογιότητος αὐτῆς προσφιλοῦς συνδεδείσης πρὸς τὴν εὐσημον ἑορτὴν τῆς Ἐντιμολογιότητος αὐτῆς καὶ τὴν ὀφειλομένην πρὸς αὐτὴν τιμὴν, ἐξαιτούμεθα ἐν εὐχαῖς καὶ εὐλογίαις ἐγκαρδίαις πᾶν ἀγαθὸν παρὰ Θεοῦ, παρὰ οὗ καὶ τὰ ἔτη τῆς περισπουδάστου καὶ ἀγαπητῆς Ἐντιμολογιότητος αὐτῆς εἴησαν ὡς πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ εὐφρόσυνα.

ἁπα'. Ἰανουαρίον κτ'.

Ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Οἴκ. Θρόνου
καὶ ἐν Χϙ διάκρος εὐχέτης

† ΠΡΟΥΣΗΣ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΠΙΤΤΑΚΙΟΝ

Ἀριθ. Πρωτ.

281

Περὶ ἀνακηρύξεως ἐπιτίμου καθηγητοῦ τῆς Ν. τοῦ Γ. Σχολῆς.

Ἐντιμολογιώτατε κύριε Σ. Γ. Βουτυρά, Ἄρχων Μέγα Ὑπομνηματογράφου τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τὴν περισπούδαστον ἡμῖν αὐτῆς Ἐντιμολογιότητα ἐκ ψυχῆς εὐχόμενοι εὐλογοῦμεν. Ἐπὶ τῇ βάσει προτάσεως τοῦ Καθηγητικοῦ Συλλόγου τῆς Πατριαρχικῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς, ὑποβληθείσης ὑπὸ τῆς Ἐφορίας διὰ γράμματος, οὗ διαβιβάζεται συνημμένως ὡδε ἀντίγραφον, τὸ Α. Ε. Σ. Συμβούλιον, ἀποδοκιμάσαν καὶ ἐγκρίναν ἀσμένως τὴν πρότασιν, ἀνεκήρυξε τὴν Ἐντιμολογιότητα αὐτῆς, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Πεντηκονταετηρίδος αὐτῆς, ἐπίτιμον καθηγητὴν τῆς Πατριαρχικῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς. Τὴν ἐπαξίως εἰς ἐπιβράβευσιν τῶν μακρῶν καὶ ἀξιαγάστων δημοσιογραφικῶν καὶ φιλολογικῶν αὐτῆς ἀγωνισμάτων καὶ τῶν πολλῶν αὐτῆς ὑπὲρ τῆς καθ' ἡμᾶς παιδείας ὑπηρεσιῶν ἀπονεμηθείσαν αὐτῇ ἐξειδικιασμένην ταύτην τιμὴν ὑπὸ τῆς τροφῆς αὐτῆς γεραρᾶς μεγαλωνύμου Σχολῆς, εὐλόγως ἐγκαινωμένης ἐν αὐ-

τῆ, ἄσμενοι ἐξαγγέλλομεν διὰ τοῦ πα-
ρόντος εὐχαιτικῶ ἡμῶν πιπτακίου πρὸς
τὴν περισπούδαστον Ἐντιμολογιότητα
αὐτῆς, ἣν καὶ ἐγκαρδίως συγχαίρο-
μεν ἐπ' αὐτῆ. Προσαπονέμοντες δὲ καὶ
τὰς εὐχὰς ἡμῶν, αἰτούμεθα τὰ κράτι-
στα παρὰ Θεοῦ, παρ' οὗ καὶ τὰ ἔτη τῆς
ἀγαπητῆς Ἐντιμολογιότητος αὐτῆς εἴ-
ησαν ὡς πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ εὐφρό-
συνα.

αλκα'. Ἰανουαρίου κτ'.

Ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Οἴκ. Θρόνου
καὶ ἐν Χ^ο διάκυρος εὐχέτης

† ΠΡΟΥΣΗΣ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Δ'

ΤΙΜΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΥΠΑΤΗ ΑΡΧΟΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ

Κωνσταντινούπολις,
τῆ 28 Ἰανουαρίου 1921

Ἀριθ. 632

Πρὸς τὸν Κύριον
Σταυρὸν Βουτυρᾶν

Ἐνταῦθα

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ ἀνακοινώσω
ὑμῖν εὐχαρίστως ὅτι διὰ Β. Δια-
τάγματος ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1920
δημοσιευθέντος ἐν τῷ ἐπ' ἀρ. 173
τῆς 5ης Αὐγούστου φύλλῳ τῆς
Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, προ-
ήχθητε εἰς Σταυρὸν τῶν Ταξιαρχῶν
τοῦ Β. Τάγματος Γεωργίου Α.

Τὴν τιμητικὴν ταύτην διάκρισιν
ἠϋδόκησε νὰ ἀπονεύμῃ ὑμῖν τῆ προ-
τάσει μου ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ εἰς ἐπιβράβευσιν
τῶν ὑπὲρ προαγωγῆς καὶ αἰσίας
ἐπιλύσεως τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων
ἐπὶ μακρὸν δημοσιογραφικὸν στάδι-
ον ἀγώνων ὑμῶν, ἀνεβλήθη δὲ ἡ
ἐπίδοσις τῶν διασήμεων, ἵνα συμπε-

ση αὐτὴ πρὸς τὴν τελουμένην καὶ αὐτὰς ἐορτὴν τῆς Πεντηκονταετηρίδος τοῦ δημοσιογραφικοῦ ὑμῶν βίου.

Ἐκφράζων ὑμῖν θερμὰ συγχαρητήρια, πέμπω ὑμῖν σὺν τῷ παρόντι τὸ σχετικὸν δῖπλωμα καὶ τὰ διάσημα τοῦ ἀπονειμηθέντος παρασήμου.

Παρακαλῶ ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ μοὶ ἐπιστρέψῃτε τὴν συνημμένην ἀπόδειξιν δεόντως συμπληρωμένην καὶ ὑπογεγραμμένην ὡς δικαίωμα ἐγγραφῆς συμφώνως πρὸς τὸν Νόμον.

Δέξασθε, παρακαλῶ, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἄκρας πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεώς μου, μεθ' ἧς διατελῶ

Ὁ Ὑπατος Ἀρμοστής

Ε. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΛ. ΣΤΡΑΤ. ΑΠΟΣΤΟΛΗ

ΚΩΣΣ/ΠΟΛΕΜΟΣ

Ἐν Κωνσταντινῶν, τῆ 30

Ὀκτωβρίου 1920

Ἀριθ. 14194

Πρὸς τὸν Ἀξιότιμον Κύριον

Σταυρὸν Βουτυρᾶν

Ἐνταῦθα

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ Σᾶς κοινοποιήσω κατωτέρω ὡς ἔχει τὴν ὑπ' ἀριθ. 70720 πρὸς με διαταγὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἡμετέρου Στρατοῦ ἀντιστρατήγου κ. Παρασκευοπούλου καὶ νὰ πέμψω ὑμῖν διὰ ταυταρίθμου τῷ παρόντι μου δέματος τὰ περὶ ὧν πρόκειται πολεμικὸν Σταυρὸν καὶ δῖπλωμα, παρακαλῶν ὅπως δεχθῆτε τὰ ἐπὶ τῇ λίαν δικαίᾳ τιμῇ ταύτῃ ὀλόθερμα συγχαρητήρια τοῦ τε ὑποφαινομένου καὶ ὀλοκλήρου τῆς ὑπ' ἐμὲ Στρατιωτικῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποστολῆς, οἵτινες ἔσχομεν τὸ εὐτύχημα ἐκ τοῦ συνέγγυς νὰ ἀντιληφθῶμεν τὰ ἀποτελέσματα τῆς «τόσον ὠραίας καὶ ἐξόχου ἐν παντί» δράσεως ὑμῶν.

Ὁ Ὑποστράτηγος

Ἀρχηγὸς τῆς Ἑλλ. Στρατ. Ἀποστολῆς
Κωνσταντινῶν

Γ. ΚΑΤΕΧΑΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΟΝ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟΝ

ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ 1ου

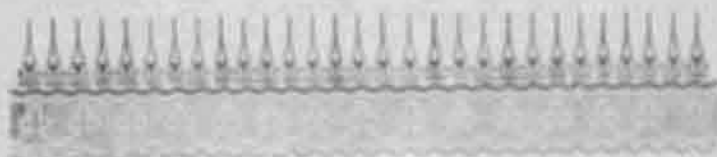
Ἐν Γενικῷ Στρατηγείῳ
τῆ 4 Σεπτεμβρίου 1920

Ἀριθ. 70720

Πρὸς τὴν
Ἑλληνικὴν Στρατ. Ἀποστολὴν
Κωνσταντινουπόλεως

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς διαβιβάσω συνημμένως δίπλωμα ἀπονομῆς Πολεμικοῦ Σταυροῦ εἰς τὸν αὐτόθι διαμένοντα κ. Σταῦρον Βουτυρᾶν καὶ παρακαλῶ ὅπως ἐπιδώσητε αὐτῷ τοῦτο, ἐκφράζοντες συγχρόνως τὰ θερμὰ συγχαρητήρια καὶ τὴν εὐαρέσκειαν τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Στρατοῦ διὰ τὴν ὠραίαν καὶ ἔξοχον ἐν παντὶ πατριωτικὴν δρασίαν του, διὰ τὴν ὁποίαν τὸν συνοδεύει ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ καὶ αἱ εὐχαριστίαι τῆς Πατρίδος.

Ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Στρατοῦ
Α. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Ε'

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

*Εκφωνηθείς ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Γ. Μακρίδου,
λατροῦ.*

Λόγοι ἄλλοι, λόγοι ἀρχαίας συνεργασίας καὶ στενῆς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν μετὰ τοῦ πανηγυρίζοντος σήμερον πολιτικοῦ διευθυντοῦ τοῦ «Νεολόγου» ἐπαφῆς καὶ οὐχὶ λόγοι ἐιδικότητος καὶ τελείας ἀρμοδιότητος μὲ φέρουσιν ἐπὶ τὸ σεμνὸν τοῦτο δῆμα κατὰ τὴν ὡραίαν ταύτην καὶ σπανίαν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἰδέας ἑορτήν. Διότι φυσικώτερον καὶ τῇ περιστάσει ἀρμοδιώτερον θὰ ἦτο, εἴαν ἐπὶ τοῦ δῆματος ἐβλέπετε οὐχὶ λατρὸν, ἀρχαῖον μὲν δημοσιογράφον, πλὴν ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἐρασιτεχνικῶς μόνον δημοσιογραφοῦντα, ἀλλὰ δημοσιογράφον ἐν ἐνεργείᾳ, εἰς τὴν στρατευομένην φάλαγγα τῶν ἐργατῶν τοῦ τύπου ἀνήκοντα, πρὸς δὲ καὶ πρεσβύτερον τὴν ἡλικίαν ἢ τοὐλάχιστον συνομήλικα τοῦ ἐστιάζοντος γηραιοῦ δημοσιογράφου, ὅποτε βεβαίως καὶ ἡ ἐξιατόρησις τοῦ καλοσσαιίου αὐτοῦ ἔργου θὰ ἦτο τελειότερα καὶ ἡ σκιαγράφησις τοῦ ἀκαταπονήτου τούτου προσκόπον τῆς ἰθνηκῆς ἰδέας πιστοτέρα.

Ἐὰν ἀπεδέχθην ὁμῶς τὴν ἐντολήν, παρρη-

σία ὁμολογῶ ὅτι ἐσκέφθην ὀλίγον τι ἐγωϊστικῶς καὶ ὅτι ἐν τῇ σκέψει μου ταύτη ὑπῆρξε καὶ ἀθῶα τις ὑστεροβουλία, συγγνωστή βεβαίως, διότι ἠθέλησα νὰ ἐπωφεληθῶ τῆς μοναδικῆς ταύτης ἐνκαιρίας, ὅπως καὶ δημοσίᾳ ἀνομολογήσω τῷ σεβαστῷ μοι διδασκάλῳ, παρ' ᾧ ἐμαθήτευσα κατὰ τὰ πρῶτα ὑποτρέμοντα βήματα τοῦ πνευματικοῦ μου βίου, πολλάς χάριτας, ἀνθ' ὧν παρ' αὐτοῦ ἐνηργετήθην καὶ ν' ἀποδώσω αὐτῷ μέρος τῶν ὀφειλομένων τροφείων, εἰς τεκμήριον τρανὸν τῆς ζωηρᾶς μου εὐγνωμοσύνης.

Ἐορτὴν ἰδέας, ἑορτὴν νίκης τῆς ἰδέας, θρίαμβον ἐνὸς ἰδεώδους, ἐπινίκεια ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ὑπερπεντηκονταετίας ἐν σιαδίῳ ἐργῶδι, ἀχαρίστῳ καὶ πολυταράχῳ, τρόπαιον ἐπὶ τῇ σημειώσει σημαντικοῦ καὶ δυσσεπιτεύκτου διὰ τὸν βίον τῶν ἐργατῶν τοῦ πνεύματος σταθμοῦ, εἰς ὃν ὀλίγοι νικηφόροι ἐξίκοντο, ἀποτελεῖ καὶ συμβολίζει ἡ σημερινὴ πανήγυρις, καθ' ἣν οὐ μόνον ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Πολιτεία, ἐπισήμως καὶ δημοσίᾳ, τὸν δίκαιον ἀπονέμουσιν ἔπαινον, φόρον εὐγνωμοσύνης τῷ πεπνευμένῳ Τετραετίᾳ τῆς Ἑλλ. ἐν Ἀνατολῇ δημοσιογραφίας, εἰς μικρὰν ἐπιβράβευσιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν μεγάλων αὐτοῦ ἀγώνων, ἀγώνων πικρίας καὶ ἀπογοητεύσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ Κοινωνία ἐν γένει παρέχει τῷ τετιμημένῳ πρωταγωνιστῇ τοῦ καλίμου, τὸ μέτρον τῆς τιμῆς, τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἐκτιμώσεως, δι' ὧν περιβάλλει καὶ αὐτὸν

καὶ τὸ ἔργον τοῦ τὸ ἔθνικόν, τὸ τόσῳ πολύτιμον. Καὶ ἐν τῇ αὐθορμητῶ καὶ προθύμῳ ταύτῃ συμμετοχῇ τῆς παρ' ἡμῖν κοινωνίας ὁ σεβασμὸς ἀνὴρ ὀφείλει νὰ διδάσῃ πράξιν δικαιοσύνης, πράξιν εὐγενῆ, τιμῶσαν μὲν καὶ αὐτήν, ἀλλ' ἐνισχύουσαν καὶ αὐτὸν ἠθικῶς, ἔστω καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ περιπετειώδους δημοσιογραφικοῦ τοῦ βίου, διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ περὶ δυσμᾶς τοῦ βίου του εὐρισκόμενος σήμερον σημαιοφόρος οὗτος τῆς ἰδέας θὰ λησμονήσῃ τὸς πικρίας τοῦ παρελθόντος, ὅτι θὰ ἀντλήσῃ ἀπὸ τῆς σήμερον νέον σφρίγος ψυχικόν, οἷον εἶχε καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνδραχίας του δράσεως, ὅτι τὰ ἔτη, ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ὁποίων κύπτει, θὰ τῷ φαίνωνται ὀλιγώτερα, ὅτι τὰ κεκημηκότα καὶ ὑποσκαζόντια σκέλη του εὐκαμπτότερα καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον ἀνακτιᾷ διαυγαστέραν τὴν ὄρασιν τῆς ψυχῆς του, ἀφοῦ ἦτο πεπρωμένον ἐν τῷ ἀγῶνί του ν' ἀπολέσῃ τὴν ὄρασιν τῶν ὀφθαλμῶν του. Δὲν ἠθέλησαν οὔτε ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Πολιτεία, αἵτινες καὶ ἄλλοτε ἐτίμησαν αὐτόν, ἀλλ' οὔτε καὶ ἡ Κοινωνία, ἣτις ἀνέκαθεν ἐξετίμησε τὸ ἔργον του, νὰ μὴ ἐπωφεληθῶσι τῆς εὐκαιρίας ταύτης, διότι ἐπεθύμουν νὰ παράσχῃσι τῷ τραυματίᾳ ἀθλητῇ τοῦ πνεύματος ἀλαξ ἔτι τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι ἡ φύσει ἀχάριστος ἐν τῷ συνόλῳ τῆς κοινωνίας δὲν εἶναι καὶ πάντοτε ἀδιάφορος, ὅτι καὶ ἐν τῷ ἐπιγίῳ τούτῳ κόσμῳ ὑπάρχει δικαιοσύνη, ὅτι τιμᾶται καὶ θρα-

βεύεται ἡ ἀρετὴ καὶ ὅτι ἐκτιμῶνται οἱ καλοὶ καὶ τίμοι ἀγῶνες τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἱ ὅποιοι τὸν βίον των ὀλόκληρον ἀφιέρωσαν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν μιᾶς ἰδέας καὶ οἱ ὅποιοι δικαιοῦνται νὰ στεφθῶσι μὲ τὸν κότινον τοῦ πνευματικοῦ Ὀλυμπιονίκου. Εἶναι ἄλλως τε ἴδιον τῶν μεμορφωμένων καὶ προηγμένων κοινωνιῶν νὰ τιμῶσι τοὺς ἐργάτας τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἰδέας καὶ ἡ ἑλλ. κοινωνία δὲν ἠδύνατο θεβαίως νὰ κάμῃ ἐξαιρέσιν. Ἴσως ὀλίγον ἀργὰ ἐπέρχεται παρ' ἡμῖν ἡ ἠθικὴ ἱκανοποίησις, ἀλλ' ὅπωςδήποτε ἐπέρχεται, ἵνα ἐνισχύσῃ τὸ ἠθικὸν καὶ τῶν ἄλλων καὶ ἐνθαρρύνῃ ἐν τῷ ἔργῳ των τῷ δυσχερεῖ καὶ πάντας ἐκείνους τοὺς νεώτερους τοῦ κ. Βαυτερά δημοσιογράφους, οἱ ὅποιοι παλαίονσι σήμερον, φιλοτίμως καὶ ἐν εὐγενεῖ ἀμίλλῃ, ἐναντίον δυσουπερβλήτων δυσχερειῶν, ὅπως εὐδρόκως ἐκπληρώσωσι τὸ καθήκον των καὶ κρατήσωσιν ὑψηλὰ τὴν σημασίαν τοῦ τύπου. Διότι ἐὰν ἔχη πικρίας, ἔχει ὅμως καὶ ἡδονὰς τὸ ἔργον τοῦ δημοσιογράφου, διότι εἶναι ὑψηλὸν καὶ μεγάλη ἡ ἀποστολὴ τοῦ τύπου εἰς πάσας τὰς κοινωνίας, ἐκτάκτως δὲ δυσχερῆς καὶ ἀκανθώδης καὶ ἐπίμοχθος παρ' ἡμῖν, διότι καὶ ἐντατικὴν διανοητικὴν ἐργασίαν φεθερὰν καὶ ἀγωνίαν διαρκῆ ἀπειτεῖ καὶ εὐθύνης ἀνυπολογίστου δὲν στερεῖται, καθόσον ἐν διαρκεῖ ἀγωνίᾳ καὶ εὐθύνῃ κτρίζεται ὁ στρατευόμενος δημοσιογράφος, ὁ διαρκῶς πολιτευόμενος κατ' ἀνάγκην.

Καὶ ὅσοι ἐξ ἐπαγγέλματος δημοσιογράφοισιν εὐσυνειδήτως, ἐκείνοι δηλαδὴ, οἱ ὅποιοι δὲν κατεβίβισαν τὸ ἔργον των εἰς μέσον κερδοσκοπίας καὶ πλουτισμοῦ, ἀλλὰ διετήρησαν ἀκηλίδωτον τὴν δημοσιογραφικὴν των τιμὴν καὶ ὑπόληψιν· ὅσοι ἠθοάνθησαν τὸς ἀγωνίας καὶ τὸς συγκινήσεις τοῦ ἐπαγγέλματος, πρὸς ὃ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ὤθει αὐτοὺς φωτεινὴ τις ἔμπνευσις, ἀόρατός τις δύναμις, μυστικὴ τις φωνή· ὅσοι ἠθοάνθησαν ἐν τῇ ψυχῇ των ἀκατανίκητον καὶ τρελλὸν ἔρωτα πρὸς τὸ ἄχαρι τοῦτο, πλὴν κατ' ἐξοχὴν ὑψηλόν, ἐκπολιτιστικὸν καὶ μορφωτικὸν ἔργον — διότι τρελλοὶ ἐξ ἔρωτος πρὸς τὸ δημοσιογραφικὸν ἔργον παραμένουσιν καὶ μέχρι τέλους τοῦ βίου των ὅσοι ἐγεύθησαν τῶν πικριῶν ἀλλὰ καὶ τῶν ἡδονῶν αὐτοῦ — ὅσοι ἀντελήφθησαν καὶ κατενόησαν τὸν κολοσσὸν τῆς ἠθικῆς δυνάμεως, ἣν ἐξασκεῖ ἐπὶ τῆς δημοσίας γνώμης καὶ τῆς τύχης τῶν ἔθνων ὁ τύπος — ἡ τετάρτη αὕτη δύναμις — καὶ ὅσοι ἐρασιτεχνικῶς τρόπον τινὰ καὶ περιοδικῶς τέρονται εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς πνευματικῆς ἐργασίας, τὸ ἐγκλεῖον στιγμᾶς ἀφαντάστου ἡδονῆς καὶ ἀπολαύσεως, τὸ ἐξεγείρον καὶ ὠθοῦν τὸ πνεῦμα πρὸς δημιουργικὴν ἐργασίαν καὶ συγκρατοῦν αὐτὸ εἰς διαρκῆ ἐντατικὴν παραγωγικὴν ἐνέργειαν — καὶ παρομοίας φύσεως δημιουργικὴν καὶ παραγωγικὴν ἐργασίαν μόνον οἱ μεγάλοι καλλιτέχναι, οἱ σοφοὶ ἐφευρέται καὶ οἱ διάσημοι τῶν λιθῶν καὶ τῶν ἔθνων διδασκαλοὶ ἐπιτελοῦσι — θ' ἀνομολογήσωσι μετ' ἐμοῦ ὅτι τὸ

ἔργον τοῦ δημοσιογράφου, πανταχοῦ καὶ πάντοτε, ἀπετέλεσε καὶ ἀποτελεῖ ἰδιαίτερον σύστημα ἰδεολογίας, ἰδιαίτερον σχολὴν διδασκαλίας, ἰδιαίτερον τρόπον τινὰ θρησκείαν, εἰς ἣν ὀλίγοι εἶναι οἱ μεμνημένοι, εἰς τὸν ναὸν τῆς ὁποίας μόνον ὄσοι ἐκ γενετῆς ἔφερον ἐν ἑαυτοῖς τὸ θεῖον τοῦ δημοσιογράφου πῦρ, μόνον ὄσοι ἐγκαίρως ἠσθάνθησαν ἔμφροντος πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο κλίσειν, μόνον ὄσοι ἐκ μικρᾶς ἡλικίας κατηχήθησαν ἐν τῷ προπάπῳ, ἐγένοντο δεκτοὶ πρὸς διακονίαν καὶ ὅτι μόνον ὄσοι ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐτέλεσαν λειτουργίας ἐπὶ τοῦ θεοῦ τῆς ἰδέας ταύτης δικαιούνται νὰ φέρωσιν ὑπερήφανοι τὸν τιμιώτατον τοῦ ἀληθοῦς ἀγωνιστοῦ δημοσιογράφου τίτλον, τὸν τίτλον ἐκείνον, ὅστις κοσμεῖ σήμερον καὶ τὴν πολιὰν καὶ σοφὴν κορυφὴν τοῦ γηραιοῦ ἀρχυθίου καὶ παιριάρχου τῆς Ἑλλ. ἐν Ἀνατολῇ δημοσιογραφίας. Καὶ διὰ τοῦτο χαίρει καὶ ἀγαλλεται καὶ εὐφραίνεται σήμερον ὁ πρύτανις τῶν Ἑλλήνων δημοσιογράφων, ἡ ζῶσα αὐτῆ ἱστορία ἡμίσεως αἰῶνος κρισίμων διὰ τὸ ἔθνος μας ἀγώνων, διότι συνεπλήρωσε ὑπερπεντηκονταετίαν ἐν τῷ ἔργῳ του τῷ πολυμόχθῳ καὶ ἠξιώθη νὰ ἴδῃ αὐτὸ στεφόμενον ὑπὸ ἐπιτυχίας, χαίρει δὲ καὶ ἀγαλλεται πλεονέτερον, διότι ὁ πανηγυρισμὸς τοῦ ἰωδηλαίου του συμπλίπτει μὲ τὴν παρουσίαν εὐσταλῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἀξιωματικῶν, οἵτινες ὑπερήφανοι φέρουσι τὸ ξίφος τοῦ νικητοῦ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ βασιλίδι τῶν Πόλεων, μεθ'

ἧς χαρμοσύνην ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς ἐτέλεσαν ἀρραβῶνας, εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ Μεγάλη Ἰδέα, ὁ φοβερός οὗτος ἔθνικὸς ἐφιέλτης, ἔπαυσε ν' ἀνήκῃ πλέον εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἰδεολογίας, ἀλλὰ μετουσιωθεῖσα εἰς δύναμιν, εἰς πραγματικότητα, καλεῖται Μεγάλη Ἑλλάς, ἡ Ἑλλάς ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ὠνειροπόλησε καὶ ὁ ἑορταζόμενος σήμερον γηραιὸς δημοσιογράφος καὶ διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς ὁποίας ἐπὶ σειρὰν ἔτων μακρὰν ἐμόχθησε καὶ ἐπολέμησε μὲ μόνον τὸ ὄπλον τοῦ ἠθικοῦ δικαίου, τὸν κάλαμον, τὸν ὁποῖον δὲν κατώρθωσε νὰ συντρίψῃ ἡ τουρκικὴ λογοκρισία, ἡ βία τοῦ δυνάστου. Καὶ διὰ τοῦτο δικαιωματικῶς σήμερον οὗτος τὸν ἐξ ἀκανθῶν στέφανον, ὅστις μέχρι τοῦδε περιέσφιγγε καὶ ἔνυσσε τοὺς κροτάφους του — καὶ τοὺς ἔνυσσεν ἵνα νέα ἐκάστοτε ἐπιχειρήματα πρὸς διεκδίκησιν τῶν δικαίων τῆς Ἑλλ. φυλῆς ἀναπηδῶσιν ἐκ τῆς πιεζομένης διανοίας του — ἀνταλλάσσει πρὸς τὸν ἐκ δάφνης, δι' οὗ στέφει σήμερον ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Πολιτεία τὸ ἔργον του τὸ ἔθνικόν καὶ λησμονεῖ προθύμως τὰς πικρίας τοῦ δημοσιογραφικοῦ παρελθόντος του, τὰς περιστολὰς τῆς πνευματικῆς του δράσεως, τοὺς περιορισμοὺς τῆς σωματικῆς του ἐλευθερίας, τὰς πιέσεις τῆς συνειδήσεώς του, τὰς ἐξορίας του τὰς ἐπιανελημμένας, τὰς καταδιώξεις καὶ τὰς κατασκοπεύσεις τοῦ ἔργου του καὶ τοῦ δημοσιογραφικοῦ του ὄργανου. Λησμονεῖ τοὺς ἐξευτελισμοὺς, οὓς ἐδοκίμασεν ὁ γέρον οὗτος ἐγκαλούμενος

πρὸ στρατοδικῶν τραχιέων. Λησμονεῖ τὰ πάντα σήμερον καὶ οἱ ὄγχοί του ὀφθαλμοὶ δάκρυα ἔθνικῆς χαρᾶς υἱοθάνονται ἀνυβλύζοντα ἐκ τῆς ἀγαθῆς του ψυχῆς. Δὲν εἶναι τὰ δάκρυά του πικρά, ὡς ἄλλοτε, οὐδὲ τὸ πρόσωπόν του σκυθρωπὸν. Ἄκτινοβολεῖ χαρᾶν καὶ τῆς χαρᾶς ταύτης κοινωνοὺς καὶ μετόχους καθιστᾷ καὶ πάντας ἡμᾶς τοὺς παρισταμένους εἰς τὴν πνευματικὴν ταύτην μυσταγωγίαν. Εἶναι ὑπερήφανος διότι ὑπῆρξε δημοσιογράφος, ἀλλὰ περισσότερο ὑπερήφανος εἶναι διότι ἐγεννήθη Ἕλλην.

Θὰ διατρέξω ἐν μεγάλῃ συντομίᾳ τὰ τοῦ βίου τοῦ «Νεολόγου» ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του καὶ τὰ τοῦ ἔργου τοῦ κ. Βουτυρά, οὗ ἡ γνώμη, ἀρκετὰ βαρύνουσα συνήθως, ἐπεζητεῖτο πάντοτε προκειμένου περὶ τῶν πολυπλόκων ἔθνικῶν μας ζητημάτων καὶ οὗ τὰς σκέψεις ἠρέσκοντο ν' ἀκούωσι καὶ οἱ τῆς Τουρκίας πρωθυπουργοὶ καὶ ὑπουργοὶ, χωρὶς ὅμως ποτὲ αὐταὶ νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει εἰς τὰς διεθνεῖς τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας σχέσεις, εἰ καὶ ἐξετιμᾶτο ἡ πολιτικὴ του περίνοια καὶ μάλιστα εἰς ἐκάστην κρίσιμον στιγμήν τοῦ βίου τῆς Τουρκίας.

Μετὰ τοῦ εὐτυχῶς ζῶντος ἐπι ἀρχαίου συναδέλφου καὶ συνεργάτου του κ. Γρηγορίου Καρύδη ἀντιπροσωπεύει τὴν παλαιότεραν οὕτως εἰπεῖν δημοσιογραφικὴν σχολὴν, τὴν τροφοδοτήσασαν καὶ τὴν ἀθηναϊκὴν, σμυρναϊκὴν καὶ εὐρωπαικὴν δημοσιογραφίαν, ἥτις πολλοὺς διαπρεπεῖς τῆς γρα-

φίδος χειριστὰς, σοβαροὺς καὶ σοφοὺς, ἀνέδειξεν, ἄνδρας διακεκριμένους, οἱ ὅποιοι ἐπὶ πολλὰ ἔτη συνεκράτησαν τὰ σκῆπτρα τοῦ τύπου, δρᾶσαντες πολλαχῶς καὶ ἔθνωφελῶς εἰς τὰ ἔθνικὰ μας πράγματα καὶ συντελέσαντες ἀποτελεσματικῶς εἰς τὴν ἑλληνοπρεπῆ καὶ χριστιανικὴν μόρφωσιν τοῦ ἔθνους μας καὶ τὴν ἠθικοποίησιν τῆς κοινωνίας μας. Τὸ ἔργον των ἐσημείωσε λαμπρὸν σταθμὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἔθνικοῦ, πνευματικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου τοῦ ἔξω Ἑλληνισμοῦ, τοῦ ἀλυτρώτου Ἑλληνισμοῦ, ὃν ἐγαλούχησαν μὲ γάλα ἔθνικὸν ἀμιγές, ἀνέθρεψαν μὲ τὴν ἰδεολογίαν τὴν ἑλληνικὴν, ἐποδηγέτησαν μὲ τὰς ἀρετὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ παρεσκεύασαν οὕτως, ὥστε νὰ εὐρεθῆ πολιτικῶς ὄριμος κατὰ τὴν ἀναμενομένην μεγάλῃν ἡμέραν τῆς ἔθνικῆς ἀποκαταστάσεώς μας. Καὶ τὸ ἐπέτυχον. Διότι εἶναι ὁ ἔξω Ἑλληνισμὸς διετήρησε τὴν θρησκείαν του, τὴν γλῶσσάν του, τὰ ἰδανικά του, ἀσπιλα, ἀμόλυντα, ζωηρὰ, τοῦτο ὀφείλεται βεβαίως κατὰ πρότεστον λόγον εἰς τὸ ἱερὸν μας κλῆρον καὶ τοὺς σοφοὺς τῶν ἑλλ. γραμμάτων διδασκάλους, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπίδρασις τοῦ τύπου δὲν ἦτο μικρὰ, διότι καὶ αὐτὸς, ἐκ παραλλήλου ἐργασθεὶς, ἐκαλλιέργησε τὰ ἰδανικά τοῦ Ἑλλήνου καὶ αὐτὸς συνετέλεσεν ὅπως τελειοποιηθῆ ὁ ὑπέροχος χαρακτήρ του καὶ ἐκδηλωθῶσιν αἱ ἔξοχοι ἀρεταὶ του.

Εἰς τὴν σεβαστὴν ταύτην χορείαν τῶν σοβαρῶν δημοσιογράφων ἀνήκουσιν αἱ ἐκλιποῦσαι μεγάλαι δημοσιογραφικαὶ φρεσι-

ογνωμία τοῦ Εὐαγγέλιου Μισσηλίδου, Ἰωάννου Φιλαλήθου, Βασ. Δ. Καλλιφρονος, Κωνστ. Φωτιάδου, Ἰωάν. Ραπτάρου, Πλάτωνος Ρώτα, Ἰωάννου Α. Βρετοῦ, Γεωργίου Βαφειάδου, Θεοδώρου Κασάπη, Ἰωάννου Πολυζήτη, Βλασίου Γαβριηλίδου, Ὀδυσσεὺς Ἰαλέμον, Κλεάνθου Τριανταφύλλου, Ἀριστείδου Ρούκη, Ἀγησιλάου Γιαννοπούλου, Δημ. καὶ Κωνστ. Πληθωνίδου, Νικ. Δεσπογιάννου, Ἰωάννου Καμπούρογλου, Δημ. Ξένη, Μητῆ Χαμουδοπούλου Ἰωάν. Τανταλίδου, Σπυρ. Καραγιαννίδου, Δημ. Ἀριστάρχου, Τιμ. Ρουμπίνη, Ἀθαν. Παλαιολόγου, Ἀθαν. Παπαδοπούλου Κεραμέως, Ἰακώβ. Βασιάδου, Δημ. Νικολαΐδου, Ζάνου Βασιλάρου, Χαρίδ. Ἀποστολίδου, Γεωργ. Ἀβραμίδου, Παναγιώτου Θωμᾶ, Λεωνίδα Χέν, Ἰωάννου Καραβασίλη καὶ ἄλλων, εἰς τὴν αὐτὴν δὲ σχολὴν ἀνήκουσι καὶ οἱ ζῶντες εὐτυχῶς Μιλτιάδης Σεϊζάνης ἐν Σμύρῃ, Κωνστ. Χρυσοφίδης καὶ Ἐπαμ. Κυριακίδης ἐν Παρισίοις, Μανουήλ Γεδεών, Γ. Κατσελίδης ἐν Ἀθήναις, Ὀδυσσεὺς Ἀνδρεΐδης, Μ. Μιχαλόπουλος, Ἀντώνιος Γραμματόπουλος, Δημ. Τζάντζαρης, Γεώργιος Ι. Παπαδόπουλος, Γεώργιος Λαζαρίδης, Γεώργιος Οἰκονομίδης, Ἀριστ. Αἰγίδης, Μιλτ. Βλασίδης, Ἀναστ. Φ. Ἀσημακόπουλος καὶ ἄλλοι πολλοί, εἶναι δὲ δίκαιον σήμερον νὰ λεχθῆ ὅτι πολλοὶ ἐκ τούτων, ἴσσον μεταξὺ τῶν ἐκλιπόντων ὅσον καὶ μεταξὺ τῶν ζώντων, ἐμαθήτευσαν παρὰ τῷ κ. Βουτυρᾷ καὶ ὀνομαστὶ μεταξὺ μὲν τῶν πρώτων οἱ ἀείμνηστοι

Ι. Καμπούρογλους, Κλ. Τριαντάφυλλος, Ἀγησιλάος Γιαννόπουλος, ἐγκατασταθέντες βραδύτερον ἐν Ἀθήναις, Ζάνος Βασιλάρος, Χαρίδημος Ἀποστολίδης, Παναγ. Θωμᾶ, Λεωνίδ. Χέν, μεταξὺ δὲ τῶν δευτέρων οἱ κ. κ. Κωνστ. Χρυσοφίδης, Μιχ. Μιχαλόπουλος, Ἀντ. Γραμματόπουλος, Δ. Τζάντζαρης, Γεώργιος Λαζαρίδης, Ἀριστ. Αἰγίδης, Μιλτ. Βλασίδης, καὶ Ἀναστ. Φ. Ἀσημακόπουλος, οἵτινες καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη συνειργάσθησαν ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τοῦ πολιοῦ μέντορος τῆς ἑλλ. δημοσιογραφίας. Εἶμαι βέβαιος ὅτι διερμηνεύω τὴν στιγμὴν ταύτην ἐπιθυμίαν ζωηράν τοῦ κ. Βουτυρᾷ μετ' εὐγνωμοσύνης μνημονεύων τῶν ὀνομαζόμενων τῶν πολυτίμων του συναδέλφων καὶ συνεργατῶν, καθόσον εἶναι δίκαιον ν' ἀπονεμηθῆ καὶ εἰς τὴν μνήμην τῶν ἐκλιπόντων καὶ τὴν φιλοτιμίαν τῶν ζώντων καὶ παρόντων ἐν τῇ ὁμηγύρῃ ταύτῃ ὁ δίκαιος ἔπαινος, διότι καὶ αὐτοὶ δικαιοῦνται νὰ μετὰσχωσι τῆς προσογγισμένης σήμερον τῷ κ. Βουτυρᾷ τιμῆς.

Τὸ πρῶτον φύλλον τοῦ «Νεολόγου» ἐξεδόθη τῇ 23 Ἰουλίου 1866 ὑπὸ τὸν τίτλον «Νεολόγος τῆς Ἀνατολῆς» ὑπὸ τὴν ἀποκλειστικὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Σ. Ι. Βουτυρᾷ, καὶ ὡς τοιοῦτον ἐξηκολούθησε τὸ φύλλον μέχρι τῆς 17 Ἰβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὅτε συνεταιρὸς εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ «Νεολόγου» προσελήφθη ὁ Γεώργιος Βαφειάδης. Ἀλλὰ καὶ ἡ νέα κατάστασις δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ, διότι τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1867 προσελήφθη

καὶ τρίτος συνεταῖρος, ὁ Ἰωάννης Βρε-
τὸς, ἐκδίδων ἤδη τὴν «Ὁμόνοια». Τὰ
δύο φύλλα συνεχωνεύθησαν καὶ ὁ «Νεο-
λόγος τῆς Ἀνατολῆς» ἀπεκλήθη μικτῶς
«Νεολόγος καὶ Ὁμόνοια» καὶ τὸν τίτλον
τοῦτον ἔφερε μέχρι Μαρτίου 1867, ὁπότε
ανεφρονήθη νὰ ἀποκαλῆται μόνον «Νεο-
λόγος» ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν τριῶν Β,
ὡς ἐλέγετο τότε, Βουτυρά, Βαφειάδου,
Βρετοῦ, τοῦ κ. Βουτυρά ἀναλαβόντος ἀ-
ποκλειστικῶς τὴν πολιτικὴν διεύθυνσιν τοῦ
φύλλον. Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οὔτε λο-
γοκρισία προληπτικὴ ὑπῆρχεν, ἀλλ' οὔτε
καὶ εἰς διοικητικὴν παῦσιν ὑπέκειντο αἱ
ἐφημερίδες. Νόμος περὶ τύπου κυρίως
εἰπεῖν δὲν ὑπῆρχε, τὰ δὲ πράγματα καὶ
αἱ ὑποθέσεις τῶν ἐφημερίδων ἐκανονίζοντο
ἐκάστοτε ἀναλόγως τῶν ἀντιλήψεων καὶ
τῶν διαθέσεων τῶν κυβερνητικῶν κύκλων.
Τὴν 18ην Ἰανουαρίου 1867 ἐν τῷ «Νεο-
λόγῳ καὶ Ὁμονοίᾳ» ἐδημοσιεύθη βαρυ-
σημαντον ἄρθρον, ζητοῦν ἰσοπολιτείαν καὶ
ἀπόδοσιν τῆς κοινῆς πατρίδος εἰς τοὺς
ἀρχαίους αὐτῆς κατοίκους καὶ εἰς τοὺς
μουσουλμάνους κατακτητὰς. Καταδιώκεται
διὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ὁ «Νεολόγος». Καὶ
ἄθωοῦται μὲν ἐπὶ δικαστηρίου ὁ εἰς δι-
κὴν παραλεμφθεὶς διὰ τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο
κ. Σ. Ι. Βουτυράς, ἀλλὰ γίνεται τοῦτο
ἀφορμὴ ὅπως τῇ 10 Μαρτίου 1867
ἐκδοθῆ αὐτοκρατορικὸν φερμάνιον, δι' οὗ
θεσπίζεται ὅτι αἱ ἐφημερίδες ὑπόκεινται,
εἰς διοικητικὴν παῦσιν. Καὶ τὸ φερμάνιον

τοῦτο ἐπέπρωτο νὰ ἐφαρμοσθῆ πρῶτον
ἐναντίον τοῦ «Νεολόγου» καὶ πάλιν, δι-
ότι δυνάμει τῶν διατάξεων τούτων τὴν
15 Ἰουνίου 1867 ἐπαύθη ἐπὶ τρίμηνον,
ἦτοι μέχρι τῆς 15 Ἰουλίου δι' ἄρθρον, τὸ
ὁποῖον κατετάραξε τοὺς κυβερνητικοὺς κύ-
κλους, ἐπιζητοῦντας ἀφορμὴν νὰ ἐκδικη-
θῶσι τὸν δικαστικῶς ἄθωωθέντα πολιτι-
κὸν διευθυντὴν τοῦ «Νεολόγου». Τὸ ἐπι-
ὸν ἔτος, ὅτε τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθη τὸ
πρόγραμμα τῶν τότε Νεοτούρκων, κατὰ
μῆνα Ὀκτώβριον, ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς
νεοτουρκικῆς κινήσεως Μουσταφᾶ Φαζήλ
πασοᾶ, παρὰ τοῦ «Νεολόγου» εἶχε λεχθῆ
ὅτι «τῶν Νεοτούρκων ἀνερχομένων εἰς τὴν
ἐξουσίαν ἢ καταστροφὴ τῆς Τουρκίας θὰ
ἦτο πλήρης». Ἡ πρόρρησις αὕτη, γενο-
μένη πρὸ 52 ἐτῶν καὶ ἐπαναληφθεῖσα
ὀλίγον παρηλλαγμένη πλὴν συμπληρω-
μένη κατ' Ἰούλιον τοῦ 1908, τὴν ἐπομέ-
νην τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Συντάγματος
ἐν Τουρκίᾳ, ὅτε ὁ γηραιὸς δημοσιογράφος
διεκήρυξεν ἐν κύκλῳ φιλικῷ ὅτι «ἡ Τουρ-
κία ὑπὸ τὸ μοναρχικὸν πολίτευμα θὰ ἠ-
δύνατο νὰ διατηρηθῆ ἐπὶ 40 ἢ καὶ 50
εἰσέτι ἔτη, ἐνῶ ὑπὸ τὸ Συνταγματικὸν
εἶναι ζήτημα ἐὰν θὰ κατορθώσῃ νὰ δια-
τηρηθῆ ἐν τῇ ζωῇ ἐπὶ 10 ἔτη», παρέχει
βεβαίως εἰς πάντας τὸ μέτρον τῆς πολι-
τικῆς περινοίας τοῦ κ. Βουτυρά, τοῦ ὁ-
ποίου αἱ σκέψεις δὲν ἀπέρρευσαν ἐκ στιγ-
μιαίας, ἐν πνεύματι συστηματικῆς ἀντιρρή-
σεως ἢ φυλετικῆς ἀντιπαθείας, ἐμπνεύσε-

ως, ἀλλ' ἐκ τῆς μεγάλης του πείρας περὶ τῶν ἀνατολικῶν πραγμάτων, τῆς βαθύτης ψυχολογήσεως τῆς τουρκομουσουλμανικῆς ψυχῆς καὶ τῆς ἐμβριθοῦς καὶ φιλοσοφικῆς μελέτης καὶ ἐρεῦνης τῶν ἱστορικῶν γεγονότων τοῦ τελευταίου ἡμίσεως τοῦ παρελθόντος αἰῶνος καὶ τῶν ἀπαρχῶν τοῦ εἰκοστοῦ. Διότι οὔτε ἡ διανοητικότης τῶν Τούρκων, μεθ' ὧν πολλάκις ζοηρῶς συνεζήτει τὰ διεθνή ζητήματα, τῷ ἦτο ξένη, οὔτε ἡ διοικητικὴ ἀνεπάρκεια καὶ ἡ πολιτικὴ αὐτῶν ἀνικανότης τῷ ἦσαν ἄγνωστοι. Καὶ ἐν τῇ ἀντιπαραβολῇ τῆς κλασικῆς πολιτικῆς ἀδυναμίας τῶν κατακτητῶν πρὸς τὴν ἀναμφισβήτητον ὑπεροχὴν τῶν κατακτηθέντων λαῶν διέβλεπε σαφῶς ἐκείνο, τὸ ὁποῖον ἡμέραν τινὰ, κατὰ τὸ 1870, εἶπεν εἰς τὸν πολὺν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν Ἀλῆ πασᾶν ὅτι «κάποιος πρέπει νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Πόλιν διὰ νὰ λυθῇ τὸ Ἀνατολικὸν ζήτημα, καὶ ὁ κάποιος αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ Ἕλλην, ὁ ὁποῖος τόσον στερρῶς ἔχεται τοῦ πατρῖου ἐδάφους, ἀλλ' ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχει μετ' αὐτοῦ». Καὶ ὅταν τῷ 1868 παρουσιάσθῃ εἰς τὸν τότε ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν Φουὰτ πασιᾶν, ὅστις ἠθέλησε νὰ τὸν ἐπιτιμήσῃ καὶ νὰ τὸν προτρέψῃ νὰ παύσῃ νὰ γράφῃ περὶ Κρήτης, ὑπομνήσας ἅμα αὐτῷ ὅτι καὶ αὐτὸς ἐπιθυμῆι τὴν Ἀλγερίαν, ἀλλὰ φοβεῖται τὸν γαλλικὸν στόλον καὶ ὅτι ἡ Τουρκία εἶναι ἰσχυροτέρα τῆς Ἑλλάδος, ὁ κ. Βουτιεράς

ἀπήντησεν ὅτι οὐδὲν περὶ Κρήτης ἔγραψεν ἐν τῷ «Νεολόγῳ» ἐπαναστατικόν, ἀλλ' ὅτι ἀπλῶς τὴν ἰσοπολιτείαν τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς μουσουλμάνους Τούρκους ἀπήτησε μόνον, — «Κατανοῶ, εἶπεν ὁ Φουὰτ πασιᾶς, τὸν στοχασμὸν ὑμῶν. Ἀλλ' οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τόσα προσόντα διὰ νὰ ἐπιβληθῶσιν ἐπὶ τῶν μουσουλμάνων Τούρκων, ὥστε ἐγὼ ἀδυνατῶ νὰ συναϊέσω εἰς τὴν ζητουμένην ἰσοπολιτείαν, διότι οἱ Μουσουλμάνοι εἶναι κατακτηταί, ἡμεῖς δὲ οἱ Ἕλληνες ἀπλῶς ραγιαῖδες».

Ἀλλ' ἡ κυρία τρόπον τινὰ περίοδος τῆς ἐθνικῆς δράσεως τοῦ «Νεολόγου» ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 1869, ἐποχῆς, ἀφ' ἧς χρονολογεῖται τὸ βουλγαρικὸν σχίσμα. Διότι ὅταν τῷ 1869 ἐξεδόθη τὸ αὐτοκρατορικὸν φιρμάνιον, τὸ ἀναγνωρίζον παρά πάντα νόμον καὶ παρά τὰς διατάξεις τοῦ προνομιακοῦ καθεστῶτος τῶν Πατριαρχείων τὴν Βουλγαρικὴν Ἐξουσίαν, ὁ κ. Βουτιεράς ἤρχισε σφοδρὰν πολεμικὴν κατὰ τοῦ θεσμοῦ τούτου, ὡς ἐπεμβαίνοντος εἰς τὴν ἀπ' αἰῶνων τῷ Οἰκουμένειῳ Πατριαρχείῳ ἀποκλειστικῶς ἀνεγνωρισμένην ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν καὶ ἀπήτησε τότε τὸ πρῶτον τὸ ἄθικτον καὶ ἀπαρασάλευτον τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας προνομίων, τοῦ μόνου θεσμοῦ τοῦ ὑπολειφθέντος ἐκ τῆς ἐθνικῆς μας αὐτονομίας. Καὶ τοῦ λόγου γενομένου περὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ζητήματος, ὀφείλω νὰ προσθέσω δύο λέξεις περὶ τοῦ γενομένου πολιτικοῦ προ-

γράματος τοῦ «Νεολόγου», τὸ ὁποῖον δύο κυρίως σημεῖα κεφαλαιώδη περιλάμβανε, τὴν καταπολέμησιν τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ Σλαβισμού ἀφ' ἑνὸς καὶ τὴν στενὴν ἑλληνοτουρκικὴν προσέγγισιν καὶ συνεργασίαν πρὸς ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἀπειλοῦντος καὶ τὴν Τουρκίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα κοινού τούτου κινδύνου ἀφ' ἑτέρου, καὶ ἴαν ἔτι ἢ προσέγγισις αὕτη ὄφειλε νὰ ἐπιδιωχθῆ καὶ νὰ ἐπιτευχθῆ μὲ τινὰς θυσίας καὶ ὑποχωρήσεις ἀπὸ μέρους τῆς Τουρκίας πρὸς εὐρύτεραν ἔθνικὴν αὐτονομίαν καὶ περισσοτέραν ἐκκλησιαστικὴν καὶ ἐκπαιδευτικὴν ἐλευθερίαν τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ γένους. Τὸ τόσο σαφές καὶ τόσο ἐπιωφελές διὰ τὴν Τουρκίαν πρόγραμμα, ὅπερ ἀνέστηλῶσεν ὁ «Νεολόγος», σφοδρῶς καὶ λυσσώδως καταπολέμησαν ἀνεκάθεν αἱ κατὰ καιροὺς τουρκικαὶ κυβερνήσεις, ἵνα καταντήσωσιν εἰς τὸν σημερινὸν ὄλεθρον, τὸν ὁποῖον προέβλεψεν ὁ γηραιὸς δημοσιογράφος καὶ τὸν ὁποῖον δὲν ἐδίσταζεν πάντοτε νὰ ὑποδεικνύῃ εἰς τοὺς κυβερνήτας τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας. Καὶ δὲν εἶνε ἀνάγκη καὶ νὰ ἐπιμείνω πλεοῦτον ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου σήμερον, ὁπότε ὑπεράνθρωποι καταβάλλονται προσπάθειαι πρὸς ἑλληνοτουρκικὴν προσέγγισιν, ὡς πρὸς ἀγκυραν σωτηρίας διὰ τὴν καταρρέουσαν ὀθωμανικὴν αὐτοκρατορίαν.

Καὶ ὑπὸ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦτο ἀκριβῶς ὁ δημοσιογραφικὸς ἀγὼν ἐξηκολούθησεν ἔντονος μέχρι τοῦ 1874, ὅτε ὁ τότε μέγας Βεζύρης Μαχμούτ Νεδίμ πασσᾶς

ἐσήρυσεν ἐκτελεστὸν τὸ φερμάνιον τῆς Βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας, ἵνα καταστῆ ἀργότερον ἢ πάλῃ ἐντονωτέρα καὶ κατ' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀνέλαβον νὰ συνεχίσωσι τὸ καταστρεπτικὸν καὶ σατανικὸν ἔργον τοῦ Μαχμούτ Νεδίμ πασσᾶ, ἐναντίον δηλ. τῶν πρωθυπουργῶν Σαῖτ πασσᾶ (8βριος 1882 — Μαΐου 1884) καὶ Κιαμὴλ πασσᾶ (Ἰούλιος 1889—Ἰανουαρίου 1890). Ἀπὸ τοῦ Μαρτίου τοῦ 1881 μάλιστα ὁ κ. Βουτυράς παλαίει μόνος, ἐν συνεργασίᾳ ἐπὶ τινὰ καιρὸν μετὰ τοῦ κ. Γρ. Καρύδη, διότι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀπεσύρθησαν τῆς διευθύνσεως τοῦ φύλλου οἱ ἀειμνήστοι Βαφειάδης καὶ Βρετὸς. Διότι ἀγὼν δημοσιογραφικὸς κρατερός ἐξηκολούθησεν ἐπὶ πολὺν καιρὸν, παρὰ πάντας τοὺς περιορισμοὺς καὶ τὰς πιέσεις, κατὰ τῶν κυβερνητῶν τῆς Τουρκίας, οἱ ὁποῖοι ἐνόμιζον ὅτι ἀκολουθοῦντες τὸ μακιαβελικὸν δόγμα, διαιροῦντες δηλ. καὶ βασιλευόντες καὶ ποδοπατοῦντες τὸ ἀπ' αἰώνων σεβαστὸν προνομικὸν καθεστῶς, θὰ ἐξησφάλιζον διαρκῆ βίον εἰς τὴν διαρκῶς ἀτονοῦσαν καὶ παραλύουσαν ὀθωμανικὴν αὐτοκρατορίαν, ἧς ἀσυναισθήτως ὑπενόμουν καὶ ὑπέσκαπτον τὰ θεμέλια. Καὶ ἐπῆλθε συνεπῶς ἐποχὴ, καθ' ἣν, ἕνεκεν ἀποπειρῶν ὅπως περιορισθῶσι καὶ κατηργηθῶσι τὰ προνόμια τοῦ ἑλλ. ὀρθοδόξου γένους, ἐκλείσθησαν αἱ Ἐκκλησίαι ἐπὶ τῆς πατριαρχίας τοῦ ἀειμνήστου Διονυσίου τοῦ Ε', ὃν ἠθικῶς νὰ μέγιστα ἐνίσχυον ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ τότε Ἡρμιλίας, εἶτα

Χαλκηδόνος και κατοπιν οικουμενικός Πατριάρχης γενόμενος Γερμανός ο Ε', αφ' ετέρου δέ ή εν άγανακτήσει εξεγερθείσα χριστιανική συνείδησις, ήν καταλλήλως άνεργόπιζε και ύπεδαύλιζε τὸ δημοσιογραφικὸν ὄργανον τοῦ κ. Βουτυρά. Καί δυνάμεθα νά προσθέσωμεν άνευ ύπερβολῆς τινός, ὅτι τὸ γεγονὸς τῆς άνηγηρωρίσως τῶν προνομίων τῆν 24 Δεκεμβρίου 1890 και τῆς κατοχυρώσεως αὐτῶν διὰ τῆς τῆν 22- Ίανουαρίου 1891 έκδοθείσης και γνωστῆς ὑπὸ τῆν χρονολογίαν ταύτην βεζυρικής έγκυκλίον, είναι εν μέρει έργον τοῦ Ιδρυτοῦ τοῦ «Νεολόγου», ὅστις και έμμέσως εἰργάσθη άκαταπονήτως ὅπως πρὸ οὔδεμιᾶς άπειλῆς κατά τῆν νέαν ταύτην έθνικήν περιπέτειαν ὑλοχωρήσῃ τὸ Έθνικόν μας Κέντρον. Ἄλλως τε τὸ κῦρος και ἡ γνώμη τοῦ κ. Βουτυρά, ενισχυόμενα ὑπὸ αναλόγου ψυχικοῦ σθένους, άπειλοῦν αὔθεντίαν ἐπὶ τῶν έθνικῶν μας ζητημάτων και ὡς τοιαύτην άνεγνώριζον τῆν γνώμην αὐτοῦ ὄχι μόνον οἱ ένταῦθα διατελέσαντες πρέσβεις τῆς Ελλάδος, Σίμος, Κουντουριώτης, Μαυροκορδάτος, Γρυπάρης, Πανάς και Καλλέργης, αλλά και αὐτῆ ἡ Έλληνική κυβέρνησις, ἥτις πολλάκις έτίμησεν αὐτὸν διὰ τιμητικῶν διακρίσεων. Ὅτι δ' άπειτέλει επιβάλλουσαν δημοσιογραφικήν προσωπικότητα ὁ κ. Βουτυράς, διαρκῶς ὑποβλεπόμενην ὑπὸ τῆς τουρκικῆς άρχῆς, ἥτις ὡς ξένον επικίνδυνον έθεώρει πάντοτε αὐ-

τὸν, άπόδειξις ἡ έξορία του κατά τὸ 1891, ὅτε ἐπὶ Χαμητ έκηρύχθη ὁ άτυχῆς έλληνοτουρκικὸς πόλεμος. Καί ἐπὶ τινα καιρὸν έξεδόθη ὁ «Νεολόγος» εν Ἀθήναις, αλλά μετὰ τῆν άνακήρυξιν τοῦ Συντάγματος έπανήλθεν ένταῦθα ὁ κ. Βουτυράς και έπανέλαβε τὸ έργον του, εἰ και συστηματικῶς πλέον κατεδιώκετο τὸ φύλλον του και συχνότατα έπλήσσετο διὰ παύσεων ὑπὸ τοῦ γραφείου τοῦ Τύπου. Ἄλλως τε μετὰ τὸν πόλεμον έκείνον αὔστηρότερον έπειροῦντο οἱ διανοούμενοι Έλληνες και προθύμως θά έσπενδε ν' άπαλλαγῆ αὐτῶν δι' ὀριστικῆς άπομακρύνσεως ἡ ὀθωμανική κυβέρνησις, εάν δέν ὑπῆρχεν ἡ βεβαιότης ὅτι θά κατηγορεῖτο ἐπὶ ξενηλασίᾳ.

Ἡ άνακήρυξις τοῦ Συντάγματος εν Τουρκία κατά τὸ 1908 εύρίσκει τὸν κ. Βουτυράν σκεπτικὸν ὅσον άφορᾷ τὸ δυνατὸν τῆς εὐδοκμήσεως τοῦ φιλελευθέρου πολιτεύματος εν Τουρκία, αλλά δέν άπαξιοῖ νά παράσχη τοῖς Νεοτούρκοις πᾶσαν αὐτοῦ τῆν ἠθικήν συμβολήν, ἐπὶ τῆ έλπίδι ὅτι τὰ παθήματα τοῦ παρελθόντος θά εἴγοντο εἰς αὐτοὺς μαθήματα, ὅτι θά κατενόουν οὔτοι ὅτι προσωρινῆν μόνον άναβολήν τοῦ διαμελισμοῦ τῆς Τουρκίας παρέσχον αὐτῆ αἱ Εὐρ. Δυνάμεις ἐπὶ τῆ άνακηρύξει τοῦ Συντάγματος και ὅτι τὸ μοιραῖον θά έπήρχετο, ὡς και έπῆλθεν, εάν οἱ Νεότουρκοι δέν έσπευδον νά βελτιώσωσι τῆν θέσιν τῶν χριστιανικῶν

μειονοτήτων και να εξασφαλίσωσι τὰς βάσεις πραγματικῆς ἰσονομίας και ἰσοπολιτείας, αὐτὰς ἀκριβῶς τὰς βάσεις, δι' ἃς ἐπετιμήθη πολλαίαις. Ἐπαύθη ἀπειράκις, ἐφυλακίσθη δὲ, ἐξωρίσθη και ἐνήχθη πολλαίαις πρὸ τῶν πολιτικῶν και στρατιωτικῶν δικαστηρίων ὁ κῆρυξ οὗτος τῶν ἀγαθῶν τῆς ἰσονομίας, τῆς συναδελφωσύνης και τῆς ἐνότητος τῶν διαφόρων φυλῶν, ὡς μόνου φαρμάκου κατὰ τοῦ ἐπιχειμένου θανάτου τῆς ἄλλοτε κραταιᾶς και ἀχανοῦς αὐτοκρατορίας. Καὶ ἡ καταδίωξις, ουστηματικωτέρα, ἐξακολουθεῖ και ἐπὶ Νεοτούρκων. Ὁ «Νεολόγος» ἀναγκάζεται ν' ἀλλάσῃ διαρκῶς τίτλον. Γίνεται και πάλιν «Νεολόγος τῆς Ἀνατολῆς», γίνεται «Καιροί», γίνεται «Ἀστραπή». Ἐξορίζεται και ὁ Βουτυράς μετὰ τοῦ νεωτέρου υἱοῦ του Κωνσταντίνου εἰς Ἀθήνας τῆ ὁ Φεβρουαρίου 1912, ὁ δὲ «Νεολόγος» μεταθέτει τὴν ἔδραν του ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐνθα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ πρεσβυτέρου τῶν τέκνων τοῦ κ. Βουτυρά, τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Σ. Βουτυρά, ἐκδίδεται ὡς ἡμιεπίσημον φύλλον τῆς ἐπαναστατικῆς κυβερνήσεως, ἀσπασθὲν πρῶτον τὸ πρόγραμμα τοῦ ἐθνικοῦ κινήματος τοῦ κ. Βενιζέλου, ὅστις και ἐμμέσως μετέχει τῆς συντάξεως αὐτοῦ. Καὶ ἐπανέρχεται μὲν και ἐκ τῆς δευτέρας του ἐξορίας ὁ κ. Βουτυράς εἰς Κωνσταντινούπολιν, τῆ ἀδείᾳ τοῦ Μεγάλου Βεζύρου Γαζή Μουχτάρ πασσά, κατ' Αὐγουστον τοῦ 1912, ἀλλ' ἐξαναγκάζεται πλέον εἰς ἀπεργίαν. Ὁ Νεολόγος καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ γενικοῦ πολέμου ἐκδίδεται μὲν, ἀλλὰ διατελεῖ ὑπὸ

ἄλλον διευθυντὴν και ἄλλον ὑπεύθυνον. Ἄμα τῆ ἀνακωχῆ πρῶτος καταργεῖ τὸν και τουρκιστὶ ἀναγραφόμενον τίτλον τῶν ἡφημερίδων και ἐπανέρχεται πλήρης σφρίγους και ζωῆς ἐν τῆ δημοσιογραφικῇ κονίστρᾳ καταλαμβάνων τὴν προίεραν του θέσιν ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον μὲν διεύθυνσιν τοῦ κ. Βουτυρά, ὑπὸ τὴν ἄμεσον δὲ και ἐνεργὸν τῶν δύο αὐτοῦ υἱῶν, Ἀλεξάνδρου και Κωνσταντίνου. Τελευταίως δὲ, πρὸ ὀλίγων μόλις μηνῶν, ἀποχωρήσαντος προσωρινῶς τῆς διεύθυνσεως τοῦ κ. Κωνσταντίνου Βουτυρά οἰκιοθελῶς, τὴν διεύθυνσιν τοῦ «Νεολόγου» ἀνέλαβεν ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν του, ὁ κ. Ἀλέξανδρος Βουτυράς ἐν συνδιεύθυνσει και συνεργασίᾳ μετὰ τῶν κ. κ. Κωνστ. Γ. Μακρίδου και Ἀριστοκλέους Αἰγίδου, δύο διακεκριμένων δημοσιογράφων, ἵνα συνεχίσῃ τὸ ἔργον τοῦ πατρός του, ὅστις ἐν τούτοις παρὰ τὸ γῆρας τοῦ και τὸ πρόσφατόν του πένθος δὲν παύει νὰ διατελῇ ὁ σοφὸς σύμβουλος και ὁδηγὸς τῶν νεωτέρων, οἱ ὅποιοι μὲ τὰς καλὰς τοῦ «Νεολόγου» παραδόσεις, ἀγωνίζονται τὸν καλὸν τοῦ τιμίου δημοσιογράφου ἀγῶνα.

Ἴδου ἐν ὀλίγοις ἡ ἱστορία τοῦ «Νεολόγου», ἀρρήτως συνδεδεμένη μὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ ὑποδοῦλου Ἔθνους τῶν τελευταίων δεκαετηρίδων, ἰδοῦ και τὸ ἔργον τοῦ κ. Σ. Ι. Βουτυρά, ἔργον εὐσυνείδητον, ἔργον πολυτιμον, ἔργον ἐθνικόν, εἰς ὃ δὲν περιέλαβον και τὴν ἄλλην πολλὴν αὐτοῦ εἰς ἱστορικὰ ἔγγραφα και ὑπομνήματα και συγγράμματα και μεταφράσεις πνευματικῆν ἔργα-

σίαν, ἐν ἣ πρωτεύει τὸ πολέτιμον Λεξικὸν Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας, ἔργον περιζήτητον, τελείως ἔξανιληθὲν σήμερον. Καὶ πρέπει ὁ κ. Βουτυράς νὰ θεωρῇ τὸν ἑαυτὸν ἕνα εὐτυχῆ ὄντην, διότι ἡ Φύσις ἐπροίκισεν αὐτὸν μὲ δύναμιν πνεύματος μεγάλην, μὲ σθένος ψυχικὸν ἀπαράμιλλον, μὲ μνήμην ἀπέριμτον καὶ μὲ ὀργανισμὸν ἰσχυρὸν, ὥστε νὰ δυνηθῆ ν' ἀγωνισθῆ ἐπὶ τόσα ἔτη, νὰ κατισχύσῃ τῶν ἀγώνων καὶ τῶν περιπετειῶν τούτων καὶ νὰ ζῆ σήμερον καὶ νὰ συνεορτάζῃ πρὸς τῆ ἐπιστέφει τῶν ἀγώνων τοῦ Ἑθνικοῦ καὶ τὴν ἐπίσπεφιν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀγώνων καὶ τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα πολέτιμων αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν. Ἐὰν ὑπέφερε πνευματικῶς καὶ σωματικῶς κατὰ τὴν ἀνδρικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν, εὐδαιμονεῖ τοῦλάχιστον ψυχικῶς κατὰ τὴν γεροντικὴν καὶ ἐν τῷ ἄλλοπροσάλλῃ τούτῳ κόσμῳ καὶ τῆ κοιλάδι ταύτῃ τῶν κλαυθμῶντων αὐτὸ εἶνε τὸ ὄνειρον παντὸς ὄντητος καὶ ἰδίᾳ παντὸς διανοουμένου, διατρέξαντος μακρὸν δρόμον ἐν μέσῳ ἀκανθῶν καὶ τριβόλων.

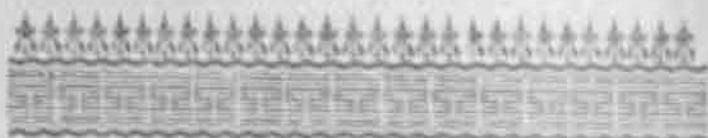
Σεβαστὲ διδάσκαλε καὶ σιβάσμαι τῆς ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας πρῦτανι, τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσσω, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα, ἀπέκειται σοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος. Δικαιοῦσαι νὰ εἶσαι ὑπερήφανος διὰ τὸ ἔργον Σου. Χαίρεις καὶ ἀγαλλεσαι σήμερον διὰ ἀπολαμβάνεις τῶν καρπῶν τῶν κόπων Σου καὶ δικαίως. Ἀλλὰ γνωρίζω ὅτι δὲν εἶ-

σαι καὶ καθ' ὀλοκληρίαν ἱκανοποιημένος. Γνωρίζω ὅτι ἐν τῇ ψυχῇ Σου ὑπολείπεται εἰσέτι μὲνός τις καὶ ὑποκάριδος πόθος, τὸν ὁποῖον δὲν εἶδες εἰσέτι πραγματοποιούμενον. Γνωρίζω ὅτι αἰσθάνεσαι ἐν τῇ καρδίᾳ Σου κενὸν τι εἰσέτι, τὸ ὁποῖον ἐπιθυμεῖς νὰ ἴδῃς πληρούμενον πρὶν ἢ τὸ γῆρας Σὲ καταβάλλῃ τελείως καὶ τὸ ἀσθενεῖς Σου σαρκίον ἀποβάλλῃ πᾶσαν δύναμιν ζωῆς. Γνωρίζω ὅτι ἀλλαγῶ στρέφεται σήμερον τὸ ψυχικὸν Σου βλέμμα, ἐκεῖ ὅπου στρέφεται καὶ τὸ βλέμμα καὶ ὁ λογισμὸς καὶ ὁ στοχασμὸς καὶ τὸ ὄνειρον καὶ παντὸς Ἑλληνοῦ καὶ Χριστιανοῦ, ὅχι πολὺ μακρὰν, εἰς περιβλεπτόν τοῦ Βυζαντίου λόφον, ὅπου κεῖται ἡ Ἀκρότις Χριστιανώσυνης, τὸ ἀθάνατον μνημεῖον τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, τὸ ὁποῖον ἀπὸ αἰῶνων ἤδη, σαθρωπὸν καὶ μελαγχολικὸν ἀναμένει τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἵνα ἐπὶ τοὺς θρυλικοὺς αὐτοῦ θόλους ἀντηχήσῃ καὶ πάλιν, πρὸς δόξαν τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ἑλλ. πνεύματος, ὁ ὕμνος πρὸς τὴν Θεάν Σοφίαν. Γνωρίζω ὅτι ἐπιθυμεῖς, πρὶν ἢ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σου κλείσῃ ἢ παγερά τοῦ θανάτου πνοή, νὰ γονατίσῃς ἐν τῷ ἱερῷ τῆς ὑπερτάτης τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἐκεῖ νὰ προσευχηθῆς τὸ ἔσχατον καὶ ἐκεῖ νὰ δοξολογήσῃς τὸν Ὑψίστον, ὅτι Σὲ ἠξίωσε νὰ ἴδῃς συνεχιζομένην τὴν διακοπιῶσαν λειτουργίαν. Ἡούχτι. Ὁ καλὸς καὶ φρόνιμος τῆς Ἑλλάδος Θεός, ὁ ὁποῖος οὐδέποτε ἐγκατέλιπεν αὐ-

τὴν καὶ εἰς τὰς κρισιμωτέρας τοῦ βίου
της περιπετείας, καὶ ὁ ὅποιος καὶ σή-
μερον, κατὰ τὴν μεγάλην κρίσιν, ἦν διέρ-
χεται, δὲν θὰ τὴν ἐγκαταλίπη, θὰ Σοὶ χα-
ρίση καὶ ὅσα ἔτη ἀπαιτοῦνται διὰ νὰ
ἴδῃς τὴν μικρὰν καὶ ἄσημον καὶ περι-
φρονημένην Ἑλλάδα μας, ὡς τὴν ἐγνώ-
ρισες ὅταν ἐξέδιδες τὸ πρῶτον φύλλον τοῦ
«Νεολόγου», σιτρωῶς καὶ ἀπαρυσσεύτως
μεγεθυνομένην εἰς βαθμὸν νὰ λογιζῆται
ἡ πρώτη Μεγάλη Δύναμις ἐν τῇ Ἀνα-
τολῇ σήμερον, ὅτε συνεπλήρωσε τὴν πεν-
τηκονταετηρίδα Σου καὶ ὅτε τὰ ὄνειρά Σου
ὅλα ἤρχισαν πραγματοποιούμενα. Ἐπλη-
σιάσαμεν ἀρκετὰ εἰς τὸ τέρμα τοῦ δρό-
μου μας. Μικρὸν ἔτι καὶ ἐπιτυγχάνομεν
τοῦ σκοποῦ μας. Δὲν εἶναι χίμαιρα καὶ
αὐτὸ, ἀφοῦ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν μᾶς ἐγκα-
τέλιπεν ἡ πίστις πρὸς τὸν Θεόν, ἡ πε-
ποιθήσις ἐπὶ τὸ μέλλον καὶ ἡ συναίσθη-
σις τῆς ἀκαταβλήτου ἠθικῆς δυνάμεως τοῦ
Ἑλληνισμοῦ. Ἡ ψυχὴ ἡ Ἑλληνικὴ τὸ
δαισθάνεται, ὁ λαὸς τὸ ζητεῖ, ἡ δικαιο-
σύνη τὸ ἀπαιτεῖ. Εἶναι ἀπαράγραπτα, ἐν
τῇ ἐξελίξει τῶν γεγονότων τῆς ἱστορίας, τὰ
ἠθικὰ δίκαια τῶν λαῶν καὶ ὁ τελευταῖος
πόλεμος, ἐὰν τόσα κακὰ ὄντικα προῦξένη-
σεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ἀπέδειξεν ὁμοῦς
καὶ τὸ ἀθάνατον μιᾶς ἀληθείας, τὸ ἀθά-
νατον τοῦ ἠθικοῦ δικαίου, τὸ ὅποιον οὐ-
δεὶς νόμος καὶ οὐδεμία ἀνθρωπίνη δύνα-
μις κατόρθωσε ποτὲ νὰ παραγγείη. Καὶ
τότε κλίνων ἐδλίβως τὸ γόνυ ἐν τῷ ναῶ

τῶν ὁ εἶρων τῶν Χριστιανῶν καὶ ἀνα-
πέμπων αἶνον καὶ δοξολογίαν πρὸς τὸν
Ἵψιστον, θὰ εὐτυχήσῃς ν' ἀνακραῖξῃς μὲ
ὄλην Σου τὴν φωνὴν «Νῦν ἀπολύεις,
Δέσποτα, τὸν δοῦλόν Σου.»

ΣΤ'

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ

α'

Τοῦ Σεβ. Τοποτηρητοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Μητροπολίτου Προύσης κ. Δωροθέου.

Τετιμημένε τῆς δικέκτως
καὶ τοῦ λόγου Σκηπτοῦτε,

Ἡ καθ' ἡμῶν Ἱεραρχία εἰς μικρὸν ἐκμαρτύριον τῆς πλήρους ἐναρεσκείας ἀνθ' ὧν ὑπὲρ αὐτῆς λόγῳ τε καὶ γραφίδι εἰργάσω καὶ ἐμύγησας καθ' ὅλην τὴν τόσον πλουσίαν εἰς ἔργα ἐθνωφελῆ δημοσιογραφικὴν δολιχοδρομίαν Σου, προσφέρει Σοι δι' ἐμοῦ τοῦ ταπεινῶς αὐτῆς προκαθημένου τὸ ἱερὸν τόδε Σύμβολον τῆς Πίστεως ἐντεθησαυρισμένον ἔχον τιμὴν τοῦ Ζωηφόρου Σταυροῦ ξύλον, ἵνα ἢ ἐξ αὐτοῦ χάρις περισκέπη τὸ εὐλογημένον Σου γῆρας, εἴη δέ Σοι ἐν πάσαις ταῖς ἐξόδοις καὶ ἐσοδοῖς σου συνέκδημος, βοηθὸς καὶ ἀξιῶσαι σοι ἀπολαῦσαι τὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς ὀλοκληρωτικῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἐθνικῶν πόθων συμφώνως πρὸς τοὺς προφητικoὺς Σου ὄραματισμοὺς. Ἀμήν.

β'

Τοῦ Προέδρου

τοῦ Ἑλλην. Φιλολ. Συλλόγου

κ. Μ. Αὐθεντοπούλου.

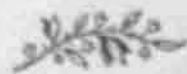
Σεβαστὴ Σταθρε Βουτυρά,

Σὲ θέλομεν ἀπὸ σήμερον οἱ τετρακόσιοι ἑταῖροι τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, οἱ πλείστοι ἐπατήμονες καὶ οἱ ἄλλοι τῶν διανοουμένων, Σὲ θέλομεν ἐξέχοντα τοιῶς ἐν μίσῳ ἡμῶν συμπάρεδρον, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Προεδρεῖών Σ' ἐπρότεινεν Ἐπίτιμον μέλος, ὡς ἄνδρα τιμήσαντα ὅσον ἄλλοι τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα, τὸν Ἑλληνα λόγον καὶ τὴν φυλὴν, τῆς ὁποίας ἀξιότατον Σὺ τέκνον ὑπερήσπισας ἀνεκδότως τὰ τιμιώτατα συμφέροντα διὰ δύο ὅλων γενεῶν, φωτιζομένων ὑπὸ τοῦ ἔργου καλάμου Σου καὶ ἔμπνευμένων ὑπὸ τῆς πάντοτε σπουδαζούσης γλώσσης Σου. Τὸ γιγάντιον ἔργον Σου παρηκολούθει μετ' εὐλαβοῦς προσοχῆς ὁ Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος τιμῶν Σε εὐκροτῶς καὶ τιμῶμενος ὑπὸ Σοῦ, ὡς Σὺ γνωρίζεις ἐν τιμῆς πάντα ἔθνικόν θεσμόν, ἐξαίρων τὴν ἀληθινὴν ἀξίαν, τὴν θεμελιώδη σημασίαν τῆς ὑποστάσεώς του καὶ κατασιωπῶν σωφρόνως τὰς συμπαραγοματούσας εἰς τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ μικρὰς τινας ἑλλίψεις, ἐπειδὴ Σὺ δὲν παρήχθης ποτὲ ὑπὸ φιλοψύχου πτωχολαζονίας, οὐδὲ ὑπὸ φθαρτικῆς ξενομανίας, τῆς ὁποίας ἐπῆρξας μάλιστα ὁ ἀμίλικτος διόκτης.

Οὐδέποτε πολιτενόμενος κατ' ἀρχὴν ὁ Σύλ-

λογος, ἀλλ' ἄγρυπνος οὐδὲν ἦτιον ἑτασθῆς τῆς πορείας τῶν τευχῶν τοῦ ἔθνους ἐν ἡμέραις κρισίμοις, εἰς Σὲ ἀνέθεσε πρὸ ἑσσαράκοντα ἤδη καὶ πλέον ἑτῶν τὴν σὺνταξιν τοῦ ἱστορικοῦ ἑκείνου Ὑπομνήματος τῶν Ἑλληνικῶν Συλλόγων, καθ' ὃν χρόνον καὶ αὐτὴ ἡ κρισιμαρχία ἐνταῦθα κεβέλησις ἐχρηζέε τῆς συνδρομῆς ἡμῶν κατὰ τῶν ὑπερβασιῶν τοῦ οὐρανίου τοῦ πνεῦμα δὲ καὶ ἡ ἀντίληψίς Σου ἐπρωτάνησαν πάλιν διὰ καὶ ἐσχάτως παρῆσθη ἀνάγκη γὰρ ὑπομνήσῃ ὁ Σύλλογος τὰ δίκαια τῆς φυλῆς ὅπου δεῖ, ἐκέρδισεν καὶ ἑκτοτε ἐπαινήτην τῆς δραστικῆς του μεγαλόφρονος αὐτὸν ἑκείνου τὸν τελεσιουργὸν ἄνδρα, τοῦ ὁποίου τὴν ἰδιολογοῖαν ἐνεσιτερῆσθημεν πάντες ὡς οἰκιστοῦ τῆς ἀνέκαθεν εἰς ἡμᾶς, ἐπειδὴ παρὰ Σοῦ προειδιδάχθημεν ἐξ ἀπαλῶν ἐνέχων ἡ ἀναμένωμεν τοιοῦτον τὸν Μεσοῖαν τῆς ἑθνικῆς ἡμῶν ἀποκλιτῆσεως. Καὶ διὰ τοῦτο σήμερον, διὰ τὴν πολιά Σου κορυφή, ὡς ἡ τῶν χιονοσκεπῶν ὀρέων, εἶνε ἐγγὺς τοῦ Θεοῦ, διὰ διαπρέπεις ἐν μέσῳ ἡμῶν οὐχὶ βεβαίως ὡς ὄλιβος, ἐπειδὴ ἐκτός τοῦ σιδηροῦ φρονήματος δὲν ἔχεις ἄλλον γὰρ ἐπιδείξῃς πλοῦτον, οὐχὶ ἴσως εὐτεχῆς, ἐπειδὴ τῆς τέχνης τὰ μυδιάματα δὲν ἐπιδαυμιέονται εἰς τὰς ὑπερόχους φύσεις, ἀλλ' ἀναμνηστικῶς εὐδαίμων, ὡς ἀπεκάλουν οἱ πατέρες ἡμῶν τοὺς προσφθάνοντας ἐξ αὐτῶν γὰρ ἐπίδωσαν ἐκπληρομένους ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τοὺς ὑποκαρδίους αὐτῶν πόθους, αὐτοὺς τοὺς ἑθνικοὺς ἡμῶν πόθους, ὧν ἐπὶ ἡρξας ἐνθὸς ἀείποτε λάτρεις, ὁ Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος ἐπὶ χροῦ γὰρ θάλην ἐν τοῖς κόλποις του περιέπων

ἰς αἰεὶ τὸ φερώνυμόν Σου διαγώνισμα, τὸ ὁποῖον ἴδρυσαν οἱ ἐν τῷ γεραρῷ τούτῳ ἰδρύματι εἰλικρινεῖς θαυμασταὶ Σου, ἀγάλλεται χαρὰν μεγάλην τιμῶν Σε ἐξαιρετικῶς, ἦτοι ἀναγορεύων Σε πανδήμως κατ' αὐτὴν τὴν ἐορτὴν τῆς πεντηκονταετηρίδος Σου, τελομένην τιμητικῶς ὑπὸ τὴν φιλόξενον στέγην του καὶ κοσμουμένην ὑπὸ συμπάσης τῆς ἡγήτιδος παρ' ἡμῶν τάξεως, Ἐπίτιμον αὐτοῦ μέλος, ἐπιρήφηνος διὰ Σὲ κατίστησεν οὕτω ἰστίμον πρὸς τοὺς μεγάλους φιλέλληνας καὶ τοὺς κορυφαίους τῆς ὑψηλῆς ἐπιστήμονας, καὶ Σοὶ ἐπιδίδει σήμερον διὰ χροῦ τοῦ Προέδρου του τὸ οἰκῶν δίπλωμα.

Τοῦ Προέδρου τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ
Ζαππείου Ἐθν. Παρθεναγωγείου
Σεβ. Μητροπολίτου Κυζίκου κ.
Κωνσταντίνου.

Σεβαστὲ πρόεδρε,

Τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ πρόοδος τοῦ ἔθνους
προϋποθέτει πάντοτε πολλοὺς καὶ διαφόρους
συντελεστές, μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ τὴν Σχο-
λήν. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην πλουτίζειται
ὁ τοῦς, διπλάσσειται ἡ καρδία, σφρηλατεῖται
ὁ χαρακτήρ, ἀλλὰ καὶ ἀμειώτερον καλλιερ-
γῆται τὸ αἴσθημα πρὸς τὴν πατρίδα καὶ δια-
γράφεται ἐδρὺ καὶ ἔνδοξον τὸ μέλλον αὐτῆς.

Μετ' οὗτοι βραδέως καὶ ὀραίας σκέ-
ψεις προέβλεπεν εἰς τὸ μέσον ἡ ἔθνικὴ μορφή
τοῦ αἰοδίου Ζάπτα καὶ Ἰδρύθη τὸ φερώνυ-
μον αὐτοῦ Ἐθν. Παρθεναγωγεῖον. Ἀλλ'
ἔπειτα τὸ βαθυστόχαστον τοῦτο ἰδιώδες τοῦ
ἔθνικοῦ εὐεργέτου νὰ παρακλινοῦνται καὶ με-
τὸ ἀγνόν καὶ ἀλόθερον φέλιπον πολλῶν
ἄλλων παραγόντων. Καὶ τότε μέσα εἰς μίαν
ἀτελείτητον σειρὰν τοιοῦτων παρήλασεν ὀ-
ραῖον καὶ ἐθνεγενεὶς τὸ ἀνάστημά Σας.

Ἐνεβαθύναι ἐπὶ πάντα ἄλλον εἰς τὴν
εὐγενῆ ἀποστολήν τῆς γυναικὸς καθόλου,
ὀνηροπωλήσατε πάντοτε ἔψηλόν καὶ ἔνδοξον
τὸν κοινοτικόν καὶ ἔθνικόν ρόλον τῆς Ἑλ-
ληνίδος τοιαύτης, ἐπιστηρίζετε ἐκθύμως διὰ
τοῦ γλυκυερῶ καὶ πιστικοῦ καλάμου Σας
τὴν τιμὴν καὶ τὴν θέσιν τοῦ πρώτου παρ'
ἡμῶν ἔθνικοῦ ἐκπαιδευτικοῦ καθιδρύματος

τῶν θηλέων καὶ ἐργάσθητε ἀνεκδότως ἐπὶ
σειρὰν ἑτῶν ὡς τε μέλος καὶ ὡς γεν. Γραμ-
ματεὺς τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ἐθν. Ζαπ-
πείου Παρθεναγωγείου, τὰ μέγιστα συμβα-
λόντες εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν περιοπήν,
εἰς ἣν Ἰσταιται σήμερον.

Καὶ ἤδη ἐπὶ τῷ ἔορτασμῷ τῆς πεντη-
κονταετηρίδος Σας, ὡς σκαπανέως σοβαροῦ
καὶ ἐργάτου ἀπαρμιλλῶν ἐν τῷ εὐγενεῖ δημο-
σιογραφικῷ ἀγῶνι, τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ
Ἐθν. Ζαππείου Παρθεναγωγείου, δι' ἑμοῦ
τοῦ προέδρου αὐτοῦ, προτερχόμενον ἐκφορῶζει
Ἐμῖν διάπυρα καὶ ἐγκάρδια τὰ συγχαρητή-
ρια αὐτοῦ ἐπὶ τῷ εὐχαρίστῳ τούτῳ γεγονότι,
διατυποῖ δλοθέτους εὐχὰς ἐπὶ τῆς πολυτί-
μου ἐγείας Σας, καὶ παρακαλεῖ ὅπως πι-
στεύσητε δι' ἡ δλη πολυσχιδῆς ἐπὶ τοῦ κα-
σαστήματος τοῦτον δρᾶσις Σας, ἀνεξιτήτως
τημενωθεῖσα εἰς τὰ χρονικά αὐτοῦ, θέλει
διακωνίζε ἐπ' ἀπειρον τὸ αἴσθημα τῆς εὐ-
γνωμοσύνης εἰς τὸς παρθένους καρδίας τῶν
τροφίμων αὐτοῦ.

Τοῦ Σχολάρχου τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς
Αἰδ. Ἀλεξ. Ζώτου.

Ἐλλόγιμε κύριε Βουτυρά,

«Οἱ σοφοὶ δόξαν κληρονομήσουσιν» καὶ «στέφανος κενήσας τὸ γῆρας αὐτῶν», εἶπεν ὁ Σοφὸς Σολομών, τῆς ρήτρας αὐτοῦ ταύτης προσαρμοζομένης Σοί, τῷ ἀναδειχθέντι ὄντως σοφῷ καὶ συγγραφεῖ δοκίμῳ, διὸ καὶ δοξαζόμενῳ σήμερον ἐφ' ἑορτῇ ἐκπάλῳ καὶ πρωτοφανεῖ, Σοί τῷ ἐν γῆρα πίοι καταντήσαντι καὶ τὸν στέφανον ὄθεν τῆς κοσμικῆς ὀλβιότητος ἀραμένῳ.

Τὴν ξυνορίδα ταύτην τῶν ἀριζήλων καὶ δυσεφίκτων ἀγαθῶν, οἶδε λαμπρῶς τιμῶν ἡ Ἐκκλησία, τὸ γένος καὶ ἡ παιδεία.

Διὰ καμαιοῦς φιλοπονίας καὶ φιλαναγνωσίας μελετηρᾶς ἀπὸ τῆς λιπαρᾶς τροφῆς ψιχλα μόνον ἐκ τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας τραφεῖς, ἀλλὰ τροφῆς μεμειωμένης τῆς τότε προγραμματικῆς αὐτῆς ἐνκλείας καὶ προκοπῆς, ἀπέβης ὄντως σοφός, λόγιος, συγγραφεὺς ὀξύς, πάμμουσον παιδείας ἐνδιαίτημα καὶ πελάγιον γνώσεων χεῦμα καὶ σιόμα τρανόφθογγον ἐπὶ πενηκονταετίαν τοὺς φθόγγους Σου, τοὺς τὸ Ἀτικὸν μέλι ἀποσιάζοντας, ἐπὶ χάριτον δι' ὀξυγράφου καλάμου καταστρώων, ἐπὶ τῇ προασπίσει τῶν τιμαλφῶν τῆς Ἐκκλησίας συμπερόντων, πρὸς ὑπέκκασιν τῆς μεγάλης παρὰ τῷ ὁμογενεῖ Σου λαῶ ἔθνικῆς ἰδέας καὶ διὰ τὴν ἐπίδοσιν καὶ προαγωγὴν τῆς παιδείας εἰς τὴν κατ' Ἀνατολὴν Ἑλλάδα.

Ὅθεν σεμνύεται ἡ Ἐκκλησία ἐπὶ Σοί.

καυχᾶται τὸ γένος ἐν Σοί, καὶ πρὸ πάντων ἐπεσηφανεύεται διὰ Σὲ ἡ Πατριαρχικὴ Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολή, ἡ πνευματικὴ Σου τροφός.

Ἐφ' ᾧ ὁμοθημαδὸν ὁ Σύλλογος τῶν καθηγητῶν αὐτῆς, τῇ προτάσει ἑμοῦ τοῦ Σχολαρχοῦντος, τῇ ἐκθύμῳ ἐγκρίσει τῆς σεβαστῆς Ἐφορείας καὶ τῇ ἐπαινετῇ ἐτυδοκιμασίᾳ τοῦ Α. Ε. Μ. Συμβουλίου, Σοί ἀπέτειμε τὴν ἰξαιρετικὴν ταύτην τιμὴν ἀνακηρύξας Σὲ **ΕΠΙΤΙΜΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΝ ΤΗΣ Π. Μ. Γ. ΣΧΟΛΗΣ**, διὰ τοῦδε τοῦ Πατριαρχικοῦ Πιπτακίου. (Ἀναγ. Πατριαρχικὸν Πιπτάκιον).

Ἐγκαρδίως, ἀγαπητὲ Συνάδελφε, συγχαίρων, τείνω τὴν συναδελφικὴν χεῖρα Σοί, τῷ ἐπαξίως μὲν τιμήσαντι τὴν Μ. Σχολήν, ἀνταξίως δὲ ἐπ' αὐτῆς τιμωμένῳ.

Τοῦ Προέδρου τῆς Ἀδελφότητος τῶν
Εὐρυτιάνων, λατροῦ κ. Δ. Βαρσάμη.

Σεβαστὴ ἀνυπολίτα.

Τῆς Εὐρυτιανίας τὴν ἡχώ τὴν συμμῆν ταύτην ἀντιλαλῶ, νέηλις ἐγὼ πρὸ τοῦ πολιοῦ Σου γήρως, τὴν ἡχώ τῆς πατρῴας Σου γῆς καὶ τῆς γηραιᾶς Ἀδελφότητος τῶν ἐνταῦθα συμπολιτῶν Σου Εὐρυτιάνων τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν λατρείαν προσκομίζω Σοι, τῆς Ἀδελφότητος ἐκείνης, ἥτις, μεσηλιξ τότε, νιαρὸν Σέ, πρώτη Σε ἱστῆσσε καὶ πρώτη ἰδέχθη τοὺς μεγάλους παλμοὺς τῆς ἑλληνικῆς Σου καρδίας, ὑπερήφανος δὲ παρηκολούθησεν ἐκ τοῦ σῦντεγυς τὴν μακρὰν ὄσον καὶ λευκὴν σταδιοδρομίαν Σου καὶ ὑψαύχην ἔβλεπε τὸν ἐπιφανῆ συμπολίτην γιγαντιούμενον ἔκτοτε ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ Γένους εἰς ἀκάματον ἀγωνιστὴν καλλιπικῶν ἀγῶνων καὶ μὲ εὐτεξήγητον ἰσομομόν μετέχει σήμερον τοῦ στεφανώματος τῆς πολιᾶς Σου κεφαλῆς, ἡγγλαισμένης διὰ τῆς ἐθολογίας τῆς πατρῴας γῆς, τοῦ στεφανώματος, ὅπερ ἡ Πατρίς διασφιλάττει ἀείποτε ὡς ἀμοιβὴν ἐπάτην διὰ τὰ τίμα τέκνα τῆς.

Ὅτε πρὸ ἡμίμοτος αἰῶνος καὶ πῖτον, ἀγνωστος ἀκόμη εἰς τὴν Πανελλήνιον γῆμην, ἔφερες εἰς φῶς τὸ πρῶτον τοῦ ἑθνικοῦ «Νεολόγου» φύλλον, ἐκπληκτος ἢ ὁμογένεια ἀπέβλεψεν εἰς τὸν ἄλκιμον τὸν τοῦν ἀγωνιστὴν τοῦ καλάρου, ὅστις ἐθάρρησεν εἰς τὴν ἐκδήλωσιν πόθου, ἰγχευῶν μὲν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Ἑλλήνος ἀλλ' ἀνεκφράστου τότε ἀκόμη ὡς ἐκ τοῦ περιβάλλοντος καὶ τῶν περὶ αὐτὸ συνθηκῶν.

Ἐπῆρξαν οἱ δειλαιοὶ περὶ Σέ, ἐπῆρξαν οἱ ἀπαισιόδοχοι, ἐπῆρξαν οἱ ἀδιάφοροι, ἀλλὰ Σὺ, Βουτινρᾶ, ἐχώρησας πρὸς τὰ πρόσω ἀκάθεκτος, ἡγεύρας ὑψηλὰ τὸ Λάβαρον τιμίων ἀγῶνων ἑθνοπρεπῶν καὶ ἡ ἑθνικὴ ἰδεολογία εὐρεν ἐν τῷ χαλυβδίνῳ καλάρῳ Σου τὸν ἑθνοπρεπέστερον τῆς Μεγάλης Ἰδέας ἱεροσάντην. Ἐδόνει καὶ τότε αὐτῇ τοῖς πανελληνίοις παλμοῖς, ὡς ἦτο ἀείποτε ἡ ἀμβροσία, δι' ἧς ἰγαλουχοῦντο γενεαὶ γενεῶν, ἀλλ' ἐν τῇ σκοτίᾳ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν ἐκείνων Σὺ τὴν ἰσχυρὰν ἀσκήτως καὶ ὁ «Νεολόγος» ἐπῆρξεν ὁ ἡχηρὸς κώδων, ὅστις ἐπὶ ἡμῶν αἰῶνα ἐτόνιζεν ἀκαταπαύστως καὶ καθ' ἡμέραν τὸν ἑρὸν παιᾶνα τῆς ἑθνεγένεως.

Ἐὰν εἶδες ἐν πολλοῖς πληρουμένους τὰς ἐποθήμας Σου, ἐὰν εἶδες συντελούμενον σήμερον τὸ μέγα ὄνειρον, μὲ τὸ ὅποιον ἑλίπτισας τὴν ψυχὴν τῶν Ἀλιπτρώτων ἐπὶ δεκαετηρίδας διὰ τῶν ἑθνικῶν ψαλμῶν, οἳ ἐπῆρξαν τὰ ὑψηλότερα ἄρθρα Σου, ἐπέχουρας ἰνα δεχθῆς σήμερον τὴν Πανελλήνιον ὁμολογίαν ὅτι πρὸς ἕτερον τοῦ ἑθνικοῦ μας Τιμίτου ἑθμας καὶ Σὺ, Βουτινρᾶ, μίθους ἀκρογωνιαίους, κρηπίδας ἀσφαλεῖτους καὶ ἀσφαγεῖς.

Ἐξέλιπον αἱ γενεαὶ, αἵτινες παρηκολούθησαν τὴν ἐπικὴν σου μονομαχίαν μετὰ τοῦ Βουλγάρου Ἐξάρχου, μεθ' οὗ καὶ πρὸ τῆς ποινικῆς ἐπὶ Δικαιοσύνης διηγκονίσθης χάριν τῶν ἑθνικῶν συμπερόντων ἀριπρεπῶς, εἰς τὴν ἱστορίαν δὲ πῖτον ἀντιρῶσκει τις τοῖς ἰσρακλείσις ἀγῶνάς Σου περὶ τὴν περιλάλητον ἐκείνην τοῦ Ἁγίου Στεφάνου Συνθήκην, καθ' οὗς ὁ σιναγισμὸς ὅν ἰτόνισεν ἀσκήτως ὁ «Νεολόγος» Σου, ἀπέδωκεν εἰς τὰ γαλανὰ τοῦ Ἀγαίου νερὰ τὴν ἑλληνικὴν τῶν μορφήν.

Νήμιοι τότε οἱ κυκλοῦντές Σε σήμερα μετ' εὐλαβείας ἀναμνησκόονται τῆς θαυράλλας φωνῆς Σου κατὰ τὴν πρώτην φάσιν τοῦ προνομιακοῦ μας ζητήματος καὶ μνημειώδους παραμένει εἰς τὴν μνήμην των σήμερα ἡ πολυτιμος ἀρωγή, ἣν ἐχορήγησας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν κατὰ τὴν δευτέραν καὶ κρίσιμον αὐτοῦ φάσιν, ὅτε δικαίως ἴσταντε καὶ Σὺ ἡ εὐλογία τοῦ Γένους μετὰ τῶν καλλιπικῶν τότε ἀγωνιστῶν, ὡς τοῦ Πρώτου καὶ Μεγάλου οὐραθλήτου Γερμανοῦ τοῦ Ε'. ἐμνημόνευσε σήμερα ἡ ἔθνικὴ εὐγνωμοσύνη ἐν τῷ ἐν Χαλκηδόνι ἱερῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος Ναοῦ.

Τῆς τυραννίας δὲ κλοιδὸς δὲν ἠδυνήθη τὰ Σὺ δαμάση καὶ μετενεγκῶν τὸν πύραυλον τῆς ἰθνεγερσίας εἰς τὸ ἱστίφρον ἄστυ ἀπέλυτες ἐκείθεν τὴν ἠχηρὰν σου φωνὴν ἀνά τὸ πανελλήνιον κηρύττων τὴν ἀνάπλασιν μετὰ τὸ 1897.

Ὁ μετέπειτα ἔθνικὸς Σου βίος, ὁ αἰγχερονος, ἦτο τὸ ἐπισημασμα τῆς μακροῦς Σου ἔθνικῆς διακονίας, ἀπόμαχος δὲ τώρα ἀποτελεῖς τὴν δημοσιογραφικὴν τοῦ Ἔθνους Ἔστίαν, ἐξ ἧς οἱ ἱπύγονοι φιλορίζουσιν ἐκείστοτε τὴν δάδα τὴν φωτίζουσαν τὴν ἔθνικὴν πορείαν εἰς ἐκάστην αὐτῆς καμπήν.

Αἱ τρέμουσαι χεῖρες σου, Βουτυρᾶ, ἐπῆρξαν οἱ χαλκίδινοι ἐποσιάται κραταιοῦ ὄπλου ἔθνικοῦ, τῆς γραφίδας, ἣτις ἐπετέλει διὰ τὸν Ἑλληνοισμὸν ἰσχυρῶμα πρὸς τὸ ξίφος θαυματουργήματα, ἡ δὲ πολιὰ σου κεφαλῆ, ἡ κέππουσα σήμερα ἐπὶ τὴν εὐλογίαν τῶν ἑτῶν, ἀποτελεῖ οἰόνει τὸ ἔθνικὸν δημοσιογραφικὸν μας Μοσοῖον.

Σήμερα Βουτυρᾶ, κύκλοῦσί Σε πᾶσαι τῆς δημογενείας αἱ τάξεις, πανηγυρίζουσαι τὸ ἰωβι-

λαῖόν Σου ὡς ἔθνικῆς ἐορτῆς. Ἐὰν ὁμως πάντοθεν προσκομίζεται σοι ἡ εὐλογία τῆς ἔθνικῆς εὐγνωμοσύνης, τῆς μεγάλης καὶ χαρμοσύνου πομπῆς ἀξιοὶ τὰ ἠγγῆται ἡ ἰδιαιτέρα Σου Πατρις Ἐὐρυτανία.

Ἐκείθεν προήλθες, Βουτυρᾶ, ἀγλαὸν αὐτῆς χορήγημα εἰς τὴν πανελλήνιον διακονίαν καὶ ἐπερήφανος αὐτῆ διὰ τὸ ἐπέροχον τέκνον τῆς καταθέτει σήμερα ἐπὶ τῆς τιμίας καὶ σοφῆς κεφαλῆς Σου τὸ πολυτιμότερον τῶν ἀναθημάτων, τὸ μέρος τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ ἔθνικῆς ἀφειλῆς ὅτι εἴσις συνετὸς ἐν πράγμασιν, ἐθρετῆς ἀγαθῶν, ὄξιος ἐν κρίσει, ἐν ὄρει δικαστῶν ἰθαυμάσθης, σιγῶντὰ Σε ἀνέμενον, φθεγγόμενον ἱπρόσιξαν καὶ εἰσὶτι λαλοῦντα χεῖρας ἐπαθέτουσιν ἐπὶ στόμα αὐτῶν.

Τοῦ Προέδρου τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας
τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Στανρο-
δρομίου κ. Σ. Καζανόβα.

Ἡ Κοινότης Στανροδρομίου, τὴν ὁποίαν
ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀντιπροσωπεύω τῇ στιγμῇ
ταύτῃ, χαιρετίζει μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης
τὴν ὡραίαν δύσιν τοῦ μακροῦ, τοῦ ἐντίμου, τοῦ
γονιμωτάτου βίου Σου. Περιλαμβάνουσα ἐν τοῖς
κόλποις αὐτῆς, ἡ ἡμετέρα Κοινότης, τοὺς ἀρι-
στοτεῖς τοῦ πνεύματος καὶ τῆς παιδείας, τοὺς
σκηπιούχους τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς ἐμπορίας,
τὸ ἄνθος τοῦ λαοῦ τῆς Μεγάλῃς ταύτης Πρω-
τενοόσης τῆς Φυλῆς, τιμᾷ ἑαυτὴν τιμῶσα καὶ
γεραίρουσά Σε, τὸν ἀκαταπόνητον καὶ ἀγνὸν
σφρατιωτὴν τῆς Ἰδέας, τοῦ Νοῦ, τῆς Σκέψης,
τῆς Μεγάλῃς Ἑλληνικῆς Ἰδέας τῆς συντελε-
σάσης καὶ συντελούσης τὸ Ἑλληνικὸν θαῦμα.

Ἡ ἀγρυπνος τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνη ἀμεί-
βουσα κόπους καὶ μόχθους ἐτῶν μακροτάτων
Σὲ κατέλιπε μόνον ἐκ τῆς γενεᾶς σου, καὶ Σὲ
ἤξιωσε νὰ ἴδῃς τὸ ὄνειρον τῶν ἐν τῇ τάφῳ
ἀναπνοομένων συνεργατῶν σου, ὁρθούμενον
περικαλλίστατον, ἐν τῇ πραγματώσει αὐτοῦ.
Ἐπῆλθεν ἡ τελευταία λαΐλαψ, ἀλλὰ θύελλαι
καὶ λαΐλαπες παύονται καὶ δὲν δύναται,
τὸ γνωρίζεις Σὲ, ὁ φιλοσοφῆσας ἐπὶ τῆς
ἱστορίας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν Ἐθνῶν.

Μετὰ τῆς βεβαιότητος ταύτης, τῆς ἀποτι-
λούσης σύμβολον πίστεως, οὐ μόνον διὰ τὴν
καθ' ἡμᾶς Κοινότητα, ἀλλὰ διὰ σίμπαντα
τὸν ἀλλότριον καὶ σσφροτοῦντα ἑλληνισμόν,
ἐσχόμεθά Σοι, σεβάσμιε γέρον, νὰ ἴδῃς τὸ ἡ-
γεμον λυκόφως τοῦ μεγαλοπράγμονος βίου σου,
διασχίζομενον ὑπὸ τῆς ἀπιστραπτούσης λάμ-
ψεως τοῦ τελειωτικοῦ τῆς Φυλῆς μας θριάμβου.

Τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ «Χρόνου»

κ. Ν. Μαργαρίτου.

Σεβαστὲ Συνάδελφε,

Δικαίως ἔλεχθη ὅτι ἡ φυλετικὴ ψυχὴ
ἐνὸς ἔθνους παραμένει ἀθάνατος, ἀντιθέτως
πρὸς τὴν ψυχὴν τῶν ἀτόμων, ἡ ὁποία ἀλλοι-
οῦται καὶ παύεται ὡς καὶ αὐτά. Εἰς τοῦτο
ἔγκειται ἡ μεγάλη ἀξία τοῦ μακροῦ καὶ πο-
λυτίμου σταδίου Σας.

Συνεπληρώσατε πενήτηκοντα ἔτη δημοσιο-
γραφικοῦ βίου, ὅστις περικλείει ἰθνηκὴν ἱστο-
ρίαν ἡμίσεος αἰῶνος, διασφραδύσαντος μεταξὺ
τοῦ λυκόφωτος τῶν μεγάλων γεγονότων τοῦ
21 καὶ τοῦ λυκανροῦς τῆς ἀνατελλούσης νέας
ἔθνικῆς παλλίγγενεσίης, ἀλλ' εἶχετε τὸ μέγα
εὐτύχημα νὰ ζήσητε καὶ αἰσθανθῆτε τὴν με-
γάλῃν αὐτὴν περίοδον τῆς ἔθνικῆς ζυμώσεως
μὲ τὴν φυλετικὴν τοῦ Ἑλλήνος ψυχῆς. Συνε-
ταυτίσατε τὴν ψυχὴν Ὑμῶν πρὸς τὴν ψυχὴν
ταύτην τοῦ Ἑλλήνος, τὴν φυλετικὴν, τὴν
ἀδάμαστον, διότι αἰῶνες μακροὶ κατεργάσθη-
σαν αὐτὴν, διὰ τοῦτο δὲ ἠδυνήθητε γράφων
καὶ πρὸ ἡμίσεος αἰῶνος καὶ πρὸ εἴκοσι πέντε
ἐτῶν καὶ σήμερον ἀκόμη νὰ παραμείνητε ἀγα-
πητός, ἀριστοτέχνης γενόμενος τοῦ καλάμου,
νὰ ἠλεκτριζήτε ὅταν γράφετε, νὰ πείθητε, νὰ
συγκινήτε καὶ νὰ ἐπικοινωνήτε διὰ τῶν ἀνα-
γνωστῶν Σας μὲ τὴν ἔθνικὴν ψυχὴν.

Διήλθετε διην αὐτὴν τὴν μακρὰν περίοδον
ὡς Ἑλλῆν διανοοῦμετος, ἀκραιστῆς τῶν πα-
τρῶν ζηλωτής, ὅστις προσεπάθησε διὰ τῆς
γραφίδος νὰ συγκρατῇ διηγετικῶς τὸ ἀνακί-

πιον ἐκ τῆς δουλείας ἔθνος ἐντός τῆς τρο-
χῆς τῶν φυλετικῶν του παραδόσεων καὶ τῶν
ἐθνικῶν του διεκδικήσεων.

Προσαγορεύων ὑμᾶς, σεβαστὴ συνάδελφε,
ἐκ μέρους τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου τῆς πόλεως
μας, διότι εἰς ἐμὲ ἔλαχε νὰ ἔχω τὰ πρωβεία,
νομίζω ὅτι διεκμηγεύω τὸ συναίσθημα τῶν Συ-
ναδέλφων μου, χαρακτηρίζων ὡς ἐχαρακτήρι-
σα τὸ μακρὸν καὶ πολέτιμον δημοσιογραφικόν
Σας στάδιον. Εἰς τὸν τύπον δὲν εἶναι διαφά-
σιμα, δὲν λείπουν ποτὲ αἱ πικρῆσαι ἰδοκιμά-
σατε τοιαύτως καὶ Ὑμεῖς, ἀλλ' ἐνεμείνατε εἰς
τὸ ἔργον Σας μετὰ σταθερότητος ἀξιομιμῆτου.
Ἦδη δρέπτετε τοῖς δικαίους καρποὺς τῆς μα-
κρᾶς εἰς τὰ ἔθνικὰ ἰδεώδη ἐγκαρτερήσειας,
ἧς ἐπήρξατε παράδειγμα ζηλειτῶν. Συμμετέ-
χομεν ἐνφροσύνως τῆς χαρᾶς Σας καὶ συμ-
πατηγυρίζομεν τὴν πεντηκονταετηρίδα Σας
ἐν τῇ Βασιλίδι ταύτῃ τῶν πόλεων μεθ' ἅπαν-
τος τοῦ κόσμου τοῦ ἑλληνικοῦ, ὅστις γνωρίζει
νὰ γεραίρῃ καὶ νὰ τιμᾷ τοὺς πρωτοεργάτας τοῦ
ἐθνικοῦ του βίου. Διότι τοιοῦτος πρωτοεργά-
της ἐπήρξατε καὶ Ὑμεῖς.

Τοῦ Διευθυντοῦ τῆς «Σταμπούλ» καὶ
Προέδρου τοῦ Συνδέσμου τῶν Διευ-
θυντῶν τῶν Ἐφημερίδων Κωνσταν-
τινουπόλεως κ. Π. Λεγκώφ.

Σεβαστὴ Συνάδελφε,

Ἐξ ὀνόματος τοῦ Συνδέσμου τῶν Διευθυν-
τῶν τῶν Ἐφημερίδων Κωνσταντινουπόλεως
ἔρχομαι φέρων ὑμῖν ἐνταῦθα συναδελφικὸν χαι-
ρεισμὸν καὶ τὴν εὐκρινῆ βεβαίωσιν τῆς ἐν-
λαβοῦς μας συμπαθείας.

Ἐλθετε, κ. Πρότασι, εἰς ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁ-
ποῖοι προσδίδουσι τὴν μεγαλειτέραν λάμπριν
εἰς τὸ ἐπάγγελμα, τὸ ἐνίοτε ἀδίκως κατα-
κρινόμενον. Τὸ ἐθεωρήσατε οἷς ὅποιον πρό-
πει νὰ εἶναι, μίαν δηλαδὴ ἀποστολικὴν ἐντο-
λὴν καὶ εἰς ταύτην ἐπὶ πενήκοντα ἔτη
ἀσμεράσατε δλας τὰς δυνάμεις σας, δυνάμεις
φυσικᾶς, θαυμασίως διατηρηθείσας κατὰ τὸ
θαλερὸν τοῦτο γῆρὸς σας, ὅπερ εἶθε νὰ ἐν-
δοκῆσῃ ὁ Θεὸς νὰ περιφρουρήσῃ ἐπὶ μα-
κρὸν ἀκόμη, καὶ δυνάμεις πνευματικᾶς καὶ
ἐθνικᾶς, αἱ ὁποῖαι οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐγνώ-
ρισαν τὴν ἀποκαρτέρησιν. Ἐπραγματοποιή-
σατε τὸ γνωστὸν ἐνοῦς ἕγιῆς ἐν σώματι ἕγιῆς,
ὅπερ ἦτο τὸ ἰδανικὸν τῶν ἀρχαίων καὶ ὅπερ
πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἰδικόν μας.

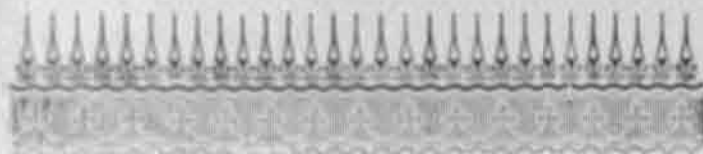
Προσόντια πνεύματος ἐνωθέντα ἐν ἡμῖν μετ'
ἀγώνων ψυχῆς οἷς κατέστησαν ἐλαξίως παρά-
δειγμα προσβαλλόμενον πᾶσιν ἐκείνοις, οἱ ὁ-
ποῖοι ἔχουσι τὴν τιμὴν νὰ κρατῶσιν εἰς χεῖρας
γραφίδα δημοσιογραφικὴν καὶ καταγίνονται
νὰ καθοδηγῶσι τοὺς συγχρόνους των εἰς τὴν

δόδον, περί ἧς φρονοῦσιν ὅτι εἶναι ἢ τῆς ἀληθείας, τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ δικαίου.

Χάρις εἰς τὴν ἀνεπιτήδευτον ἀξιοπρέπειαν ὀλοκλήρου τῆς ζωῆς σας, τῆς ἀμερωθείας εἰς τὸ αὐτὸ ἰδεώδες, χάρις εἰς τὴν ἀκλόνητον εὐθύτητα τοῦ χαρακτήρός σας, τοῦ μὴ ἀποκλείοντος τὴν εὐμένειαν καὶ τὴν μειδιῶσαν ἐπιείκειαν καὶ χάρις εἰς τὴν γαλήριον εὐλακρίειαν τῶν πράξεών σας ἔχετε σήμερον τὸ δικαίωμα νὰ δεχθῆτε τὰς ἐπισήμους ταύτας τιμὰς τῶν συμπαιρωπῶν σας καὶ τῶν ἀναδέλφων σας, ἀξίαν ἐπιβράβεισιν τοῦ θανμασίως διαγυθίντου σιαδίου σας.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι καθίσταμαι διεργηγεῖς πάντων τῶν τελευταίων τούτων, ἀκόμη καὶ ὄσων οὔτε τὰς γνώμας σας, οὔτε τὰς ἰδέας σας, οὔτε τὰ αἰσθήματά σας ἀνυμερίζονται, διαβεβαιῶν ἡμᾶς περὶ τῆς μεγάλης καὶ ἐγκαρδίου ἐπολιήρειώς των πρὸς τὸ πρόσωπόν σας, διὰ ἂν μεταξὺ αὐτῶν ἐπάρχουν καὶ ἀνίθειοί σας, οὐδένα ἡμῶς ἔχετε ἐχθρόν. Καὶ ἀποτελεῖ τοῦτο τὸν ὠραιότερον ἔπαινον δι' ἂν ὄρα διὰ τὸν ὅποιον ἢ καθημερινὴ πολεμικὴ ἀποτελεῖ καταναγκαστικὸν κλήρον καὶ ἐπιτακτικὸν καθῆκον, καθῆκον πολλακίς βαρύν, ἀλλὰ τὸ ὅποιον προθύμως ἐκπληροῖ τις ὅταν, ὡς ἡμεῖς, θεωρῆ τοῦτο ὡς καθῆκόν του.

Ἄλλοι ἐγγλωπτιώτεροι ἡμοῦ ἐξήσαν κατ' ἀξίαν τὰς ἀρετὰς σας καὶ τὸ τάλαντόν σας ἐναρεσιτήθητε ὅθεν νὰ δίδητε εἰς τοὺς ὀλίγους τοίτους λόγους μου τὴν λιτὴν καὶ ἀπέριτον ἔκφρασιν τῆς ὑπερηφανείας, ἣν ἀισθάνεται ὁ τύπος τῆς Κων/πόλεως καταλέγων ἡμᾶς ἐν ταῖς τάξεσιν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐσχῶν, ἧς διατεταίκαται κατὰ τὴν εὐσημον ταύτην στιγμήν ἐπί τῶν αἰσθησῶν τοῦ πριεσίου.

θ'

ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΙΣ

ΤΟΥ

Κ^ο ΣΤ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑ

Μυρίας χάριτας ὁμολογῶ εἰς τὴν εὐγενῆ Ἐπιτροπὴν, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὸν Πρόεδρον αὐτῆς Σεβ. ἁγίου Ἀμασείας, ἥτις παρεσκεύασε καὶ ἐκάλεσε τὴν ὁμήγουριν ταύτην πρὸς τιμὴν γηραιοῦ ἀγωνιστοῦ τοῦ τύπου, τοῦ ἀπὸ τοῦ 1863 χειριζομένου τὸν δημοσιογραφικὸν κάλαμον εἰς τὸν Σεβ. Τοποτηρητὴν τοῦ Οἴκουμενικοῦ Θρόνου κ. Δωρόθεον καὶ εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ἱερὰν Σύνοδον διὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ Πατριαρχικοῦ Σταυροῦ εἰς τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ διὰ τὴν τοῦ Σταυροῦ τοῦ Παναγίου Τάφου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν κυβέρνησιν, ἥτις μὲ τιμᾶ διὰ τοῦ Σταυροῦ τῶν Ταξιαρχῶν τοῦ Βασιλικῆς Τάγματος τοῦ Γεωργίου, τετιμημένον ὄντα ἀπὸ τοῦ 1872 διὰ τοῦ χρυσοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτήρος εἰς τὸν Ἀρχιστράτηγον κ. Παρασκευόπουλον διὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ Πολεμικοῦ Σταυροῦ εἰς τὸν ξενίσαντα ἡμᾶς Ἑλληνικὸν Φιλολ. Σύλλογον, κηρυξαντά με ἐπίτιμον μέλος αὐτοῦ εἰς τὴν πνευμα-

τικήν μου τροφόν, τήν Μεγάλην τοῦ Γ. Σχολήν, ἐκτός τῆς ὁποίας εἰς οὐδεμίαν ἄλλην ἐφοίτησα, κηρύξασάν με ἐπίτιμον αὐτῆς καθηγητήν· εἰς τὴν ἐφορείαν καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ζαπακίου καὶ τὰς διαφόρους ἐπιτροπὰς, αἵτινες ὡμίλησαν εὐφρήμως περὶ ἐμοῦ, καὶ εἰς πάσας καὶ πάντας, ὅσοι παρεσκεύασαν καὶ συνήλθον εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην· καὶ ἀποδέχομαι τοὺς ἐπιδανψιλευθέντας μοι ἐπαίνους, μόνον διότι ἀντανακλώσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν δημοσιογραφίαν, ἧς ἀπλοῦς ὢν ἀγωνιστῆς ἔχω τὸ εὐτύχημα νὰ ἐπιζῶ καὶ νὰ τελῶ τὴν ὁδὸν ἐπετηρίδα τοῦ δημοσιογραφικοῦ μου σταδίου.

Ἄλλ' ἢ εὐγενῆς αὕτη ὁμήγουρις θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ συνοψίσω διὰ βραχυτάτων τὸ μέχρι τοῦδε ἔργον τῆς Ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὴν μέλλουσαν ἀποστολὴν τοῦ ἐν γένει Ἑλληνικοῦ τύπου.

Πιστὴ εἰς τὴν περὶ ἐνώσεως τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς φωνὴν τῶν ἀπὸ Θεοδοσίου τοῦ νεωτέρου καὶ τῆς Ἀθηναΐδος, εἰδικώτερον δὲ ἀπὸ Μαυρικίου, Βυζαντινῶν Ἀυτοκρατόρων, βασισάντων ἐπὶ τῆς ἐνότητος τῆς ἑλληνορθοδόξου πίστεως τὸν ὑπὸ Ἑλληνικὴν ἐπιρροὴν καὶ διὰ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης σύνδεσμον τῶν Ἀνατολικῶν Ἐθνῶν, πιστὴ εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὅπερ, ἀναλαβὸν τὴν ἡγεσίαν τοῦ ὅλου γένους μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ τελευταίου ἡμῶν Βυζαντινοῦ Ἀυτοκράτορος, διέσωσε μὲν τὸν

ἔθνησιν καὶ τὴν θρησκείαν οὐ μόνον τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ὑποδούλων Ἐθνῶν, ἀνέπτυξε δέ, ἐνίσχυσε καὶ ἐστόμωσε τὸ Ἑλληνικὸν γένος μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν διὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ψηλορείτου, διὰ τοῦ διοτρεφεοῦς Ἐλευθερίου Βενιζέλου ἐπίλαμψεν ἡ Ἡὼς τῆς ἀπελευθερώσεως αὐτοῦ, ἡ Ἑλληνικὴ δημοσιογραφία, κατὰ τὸ βραχὺ διάστημα τῆς ἀπὸ τοῦ 1848, ὅτε ἐξεδόθη ὁ «Τηλέγραφος τοῦ Βοσπόρου», ὑπάρξεως αὐτῆς, εἰργάσθη πάντοτε κατὰ τὰς ἀρχὰς καὶ παραδόσεις ταύτας.

Πολλὰς μὲν ὑπέστη παρὰ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως κακώσεις καὶ πιέσεις καὶ πρόστιμα καὶ παύσεις καὶ ἀλογίστους λογοκρισίας καὶ καθείρξεις καὶ ἐξορίας, ἀλλὰ δὲν ἀπέστη τῶν ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τούτων ἐπιβεβλημένων αὐτῷ καθηκόντων. Ἐχαρακτήρισε τοὺς Νεοτούρκους ὡς ἀποβράσματα τῆς θίβας ἐξισλαμίσεως καὶ τῶν παιδομαζομάτων ἐχαρακτήρισε δὲ αὐτοὺς ὡς καταγομένους ἐξ Ἑλλήνων, Ἀλβανῶν, Ἀρμενίων, Βουλγάρων, Οὐγγρων καὶ ἄλλων φυλῶν. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ μὲν κατεπολέμησε τὸν βουλγαρισμὸν μέχρις οὗ ἐξεδόθη τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1872 ὁ σχισματικὸς ὅρος, ὃν ἀπήγγειλε τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Διὰ δὲ τῶν ἐπανειλημμένων αὐτοῦ ἄρθρων, τῶν δημοσιευθέντων καὶ ἐν τῇ Κρανῆ Βίβλῳ τῆς Ἀγγλίας, κατέπεισε τὸν μαρκήσιον Σαλισβουρῆ εἰς τὴν ἐκδοσιν τῆς ἐγκυκλίου τοῦ 1878, δι' ἧς κατεπολεμεῖτο ἡ συνθήκη τοῦ Ἁγίου Στεφάνου. Ὅτι

ὁ μαρκήσιος Σαλιοβουρῆ παρῆν ἐν τῇ συνδιασκέψει τοῦ Βερολίνου, ἐχαρακτήρισεν οὗτος πάσας τὰς πρὸς νότον τοῦ Αἴμου χώρας ὡς ἑλληνικὰς, ἐν ᾧ ἡ κυβέρνησις τῶν Ἀθηνῶν ἠρκεῖτο εἰς τὴν τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Ἡπείρου μέχρι τοῦ Θυάμidos ἀνάκτησιν. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ κρητικῷ ζητήματι τοὺς λεοντοθύμους Κρήτας ἐξαίρων, δὲν ἔπαυσε τὸν λόγον ποιούμενος περὶ ἀποδόσεως τῆς Κρήτης εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Προεῖπε τὴν αἶμα τῇ ἀνόδῳ τῶν Νεοτούρκων εἰς τὴν κυβέρνησιν, παντελῆ ἀποσύνθεσιν καὶ καταστροφὴν τῆς Τουρκίας. Ὅτε δὲ οἱ Νεότουρκοι, καταλαβόντες τὰς ἀρχάς, διενόηθησαν, ἐρημοῦντες τὴν χώραν, νὰ μετατρέψωσιν αὐτὴν εἰς Τουρανοὶν ἢ Τουρκικὴν, ἐκτοπιζόντες καὶ διὰ διαφόρων μαρτυρίων καταστρέφοντες τοὺς Ἕλληνας καὶ σφάττοντες τοὺς Ἀρμενίους, ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ μεγαλοφροῦς Κρητὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἑλλήνων, τῶν Ἀρμενίων καὶ ἄλλων Χριστιανικῶν ἔθνῶν. Ὡς δὲ ἐκ τοῦ μαρτυρικοῦ αἵματος τῶν Γρηγορίων καὶ Κυρῶλλων, τῶν Καλλιάρχων, τῶν Πρωΐων καὶ τοσοῦτων ἄλλων ἐπιφανῶν ἀρχιερέων καὶ λαϊκῶν ἀνέβλυσαν οἱ ἥρωες τῆς πρὸ ἑκατῶν ἐτῶν Ἑλλάδος, οὕτως ἀναβλύζουσιν ἐπίσης ἐκ τοῦ μαρτυρικοῦ αἵματος τῶν Θρακῶν, τῶν Μικρασιατῶν, τῶν Ποντίων καὶ τῶν Ἀρμενίων οἱ ἥρωες τοῦ συγχρόνου ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἔθνους τῶν Ἀρμενίων. Ὑπεστήριξε τὰ δίκαια τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρ-

χείου, τὰ μόνα ἐγγυώμενα τὴν σχετικὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν σχολικὴν αὐτονομίαν τῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων. Συνηγόρησεν ὑπὲρ τοῦ ἀθίκτου τῶν προνομίων τούτων, ἀθίκτου, ὑπὲρ ὑπόκειται ὡς βάσις εἰς τὸ περὶ μειοδοτήτων κεφάλαιον τῆς Συνθήκης τῶν Σεβρῶν. Κατεπολέμησε τοὺς Ἀαλή, τοὺς Νεδέρμ, τοὺς Σαῖδ, τοὺς Κιαμὴλ καὶ τοὺς Χαλήλ, ἀπαιτοῦντας τὴν τροποποίησιν ἢ τὴν ἐν γένει ἀρσιν αὐτῶν. Ἀντιγωνίσθη ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὁρει καὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ Πόλει πρὸς τὸν πελώριον Παναλαϊσμὸν τὸν διαθέτοντα ὑπὲρ τὰ διακόσια ἑκατομμύρια ὀπλαδῶν. Ἀντιγωνίσθη πρὸς τὴν πρωτοπορείαν αὐτοῦ, τοὺς Βουλγάρους, ζητοῦντας ἐν τῷ Βουλγαρικῷ ζητήματι νὰ ὑφαρπάσωσι διὰ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως μέρος τι τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, διὰ δὲ τῆς συνθήκης τοῦ Ἁγίου Στεφάνου πᾶσαν τὴν Μακεδονίαν καὶ Θράκην. Ἀντιγωνίσθη πρὸς τοὺς δολιχοκεφάλους Ἀλβανούς, ἀπαιτοῦντας τὴν Ἡπειρον καὶ τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς, τὰ Ἰωάννινα, ὅτε ἐξεχωροῦντο αὐταὶ διὰ τῆς Βερολινείου συνθήκης εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐπεκαλέσθη τὸν οἶκτον τῶν φιλελευθέρων ὑπὲρ τῶν ὑποδούλων καὶ παρεσκεύασεν ἐκ τοῦ οἴκτου τῶν φιλελευθέρων ἔθνῶν τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν, κατήρτισε τέλος, τῇ ἐπικουρίᾳ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Σχολείων, τὴν γενεὰν ταύτην καὶ τοὺς λεοντοθύμους ἥρωας, ὑφ' ὧν καὶ δι' ὧν τῇ ἡγεσίᾳ τοῦ μεγαλοφροῦς Κρητὸς τοσαῦτα θαυμάσια ἐτελέσθησαν καὶ τοσοῦτοι ὄνειρώδεις πόθοι ἐπραγματώθησαν.

Ἄλλ' ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἐν γένει ἑλληνικοῦ τύπου δὲν λήγει εἰς ταῦτα καὶ μόνον τοῦτο τὸ λοιπὸν κήρυγμα γηραιοῦ τοῦ τύπου ἀγωνιστοῦ εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς αὐτοῦ συναδέλφους. αὕτη ἡ διαθήκη, ἣν καταλείπω εἰς τὸν πανταχοῦ γῆς ἑλληνικὸν τύπον.

Ὅτε ὁ ἀνθρωπισμὸς κατέδειξεν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αἰμοχαρῆ καὶ ἄθλια θηρία νὰ μελετήσωσι τὴν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐξόντως τῶν χριστιανικῶν φυλῶν· ὅτε ὁ ἀνθρωπισμὸς καταδεικνύει ὅτι δὲν καλοῦνται εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν εὐρωπαϊκῶν ἔθνων οἱ ἄθλιοι οὗτοι δολοφόνοι ἄλλως ἢ ὡς κατάδικοι· ὅτε ὁ πολιτισμὸς τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ἀπεδόθησαν εἰς τοὺς Ἕλληνας τὰ κτίσματα τῶν Ἰουστινιανῶν καὶ τῶν ἄλλων Βυζαντινῶν βασιλέων ὡς ἀπενεμήθησαν, διὰ τῆς συνθήκης τῶν Σεβρῶν, εἰς τοὺς Μουσουλμάνους κτίσματα ἱκανῶν Σουλτάνων· ὅτε οἱ Τοῦρκοι, παρὰ τὴν προνομιούχον θέσιν αὐτῶν ἀποσπάρτουν τοὺς χριστιανούς, Ἀρμενίους καὶ Ἕλληνας καὶ τολμῶσι νὰ ἄρῃωσι τὴν μάχαιραν καὶ κατὰ τῶν νικητῶν αὐτῶν, τῶν Ἀγγλῶν, τῶν Γάλλων καὶ Ἰταλῶν· ὅτε ἡ Κωνσταντινούπολις θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ἀρχαῖον γόητρον καὶ ἀξίωμα, τότε καὶ μόνον τὸ ἔργον τῆς ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας ἔσται πεπληρωμένον, τότε καὶ μόνον ἔσται πεπληρωμένον τὸ ἔργον, οὗ κατήρξατο ὁ νοῦς τοῦ μεγαλοφροῦς Κρητὸς καὶ ἡ μάχαιρα τῶν ἡρωϊκῶν ὀμαδίων, αἵτινες κατακλύζουσι τὴν Ἀσίαν, τότε καὶ μόνον μεγαλοφώνως θὰ εἴπῃ τὸ Εὐριπίδειον

δεινὸς χαρακτήρ κάπνισμος ἐν βροχοῖς
λαθλῶν γενέσθαι, καὶ μὴ μᾶλλον ἔρχεται
τῆς εὐγενείας ὄνομα τοῖσιν ἀξίοις·

τότε καὶ μόνον ὁ Ἕλληνας θὰ εἴπῃ βροντοφώνως: τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν
Τότε καὶ μόνον ἔσται δόξα τῷ ἐν ὑψίστοις Θεῷ τῶν Ἑλλήνων, τῷ ἀναδείξαντι τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸν πολιτισμὸν τῆς Ἑλλάδος, τότε δὲ καὶ μόνον ἔσται ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία!

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ἡ πρὸς διοργανώσιν τῆς Πεντηκονταετηρίδος Ἐπιτροπή	σελ. 3
Πεντηκονταετηρίς τοῦ δημοσιογραφικοῦ σιυδίου Στ. Βουτυρά	5-16
Εἰσηγήσεις τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ἀμασσίας, προέδρου τῆς Ἐπιτρ.	17-21
Πιττάκιον ἐμῶν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου	22-24
Πιττάκιον περὶ ἀνακηρύξεως ἐπιτίμου καθηγητοῦ τῆς Μ τοῦ Γ' Σχολῆς	25-26
Γράμμα τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ τῆς Ἑλλάδος κ. Κανελλοπούλου περὶ ἀπονομῆς τοῦ Ταξιδάρχου τοῦ Ταγματοῦ Γεωργίου	27-28
Γράμμα τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Στρατιωτικῆς Ἀποστολῆς κ. Γ. Κατεχάκη περὶ ἀπονομῆς τοῦ Πολεμικοῦ Σταυροῦ	29
Γράμμα τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ στρατοῦ κ. Δ. Παρασκευοπούλου, ἀπονέμοντας τὸν Πολεμικὸν Σταυρὸν	30
Πανηγυρικὸς, ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Γ. Μακρίδου	31-55
Προσφωνήσεις τοῦ Σεβ. Τοποτηρητοῦ τοῦ Οὐκ Θρόνου	56
Προσφωνήσεις τοῦ Προέδρου τοῦ Ἑλλ. Φιλ. Συλλόγου κ. Μ. Αὐθεντοπούλου	57-59
Προσφωνήσεις τοῦ Προέδρου τοῦ Δ. Συμβ. τοῦ Ζαπκείου σεβ. Ἀγίου Κιζικίου κ. Κωνσταντίνου	60-61
Προσφωνήσεις τοῦ Σχολάρχου τῆς Μ. τοῦ Γ' Σχολῆς αἰδ. Ἀλ. Ζώτου	62-63
Προσφωνήσεις τοῦ Προέδρου τῆς Ἀδελφ. τῶν Εὐρυτάνων κ. Δ. Βαρσάμη	64-67
Προσφωνήσεις τοῦ Προέδρου τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας τῆς Ἑλλ. Κοινοτητος Σιανροδρομίου	68
Προσφωνήσεις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Χρόνου κ. Ν. Μοργαρίτου	69-70
Προσφωνήσεις τοῦ Προέδρου τοῦ διδ. θνοῦς τύπου κ. Λεγκώφ	71-72
Ἀντιφωνήσεις τοῦ κ. Στ. Βουτυρά	73-79

SISMANOGGIO
MEGARÒ